



# KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK  
18  
WRZEŚNIA  
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 180 (14727)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

W Wileńskiej Galerii Obrazów

## Unikalne polskie eksponaty

Do Wilna sprowadzono unikalne wartości lituanistyczne — pergaminy z 14-19 wieków, rzadkie stare mapy, listy bodające wszystkich litewskich władców, a nawet dwa listy Barbary Radziwiłłówny — znikoma część skarbów zapalonego zbieracza Tomasa Niewodniczańskiego.

Wczoraj w godzinach południowych w Wileńskiej Galerii Obrazów otwarta została wystawa „Imago Lithuaniae. Mapy i dokumenty Wielkiego Księstwa Litewskiego ze zbiorów Tomasa Niewodniczańskiego”. Organizatorami wystawy są Biblioteka Uniwersytecka Wileńska oraz Muzeum Sztuki Litewskiej.

Niewodniczański, mający „duszę polską, niemiecką i litewską” urodził się w Wilnie. Jego ojcem był fizyk światowej sławy Henryk Niewodniczański, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.

Prezentowane na wystawie rękopisy są unikalne, bo jedyne. Rzadkie są też powielane eksponaty wystawy — mapy, grafika i in. W większości ich nie posiada żadna biblioteka litewska, żadne archiwum czy prywatna kolekcja. Wystawę otworzył wczoraj patronujący jej prezydent Rolandas Paksas.

Szerszą relację o wystawie zamieścimy w kolejnym numerze naszego dziennika. (BNS)



Chwila szczerej rozmowy autora wystawy Henryka Niewodniczańskiego z dyrektorem Biblioteki Uniwersyteckiej Birute Butkevičienė. Fot. ELTA

W sprawie reprivatyzacji ziemi

### Potrzebny jest logiczny wniosek



Paksas poprosił dyrektora SBS o jak najszybsze sformułowanie odpowiedzi, dlaczego dochodzenie ma tak powolny przebieg. Fot. ELTA

Prezydent Rolandas Paksas poprosił dyrektora Służby Badań Specjalnych (SBS) Valentinas Junokasa o wyjaśnienie, dlaczego tak powoli bada się sprawę reprivatyzacji ziemi w instytucjach podległych Ministerstwu Rolnictwa.

Jak głosi komunikat służby prasowej prezydenta, na wczorajszym spotkaniu Paksas poprosił dyrekto-

ra SBS o jak najszybsze sformułowanie odpowiedzi, dlaczego dochodzenie ma tak powolny przebieg i kto jest za to odpowiedzialny oraz winny temu. „W czasie rozmowy skonstatowano, że dochodzenie w sprawie przydziału parcel oraz reprivatyzacji ziemi odbywa się opieszale” — powiedziane jest w komunikacie prasowym.

(Dokończenie na str. 2)

Salami ekspozycyjnymi — aleja i Wilia

### Galeria długości kilkuset metrów

Budowlani, którzy rekonstruowali aleję Giedymina nie mogli nawet przypuszczać, że może się ona stać salą wystawową pod otwartym niebem. Tak było właśnie wczoraj.

Rozpoczynając od gmachu samorządu aż do placu Katedralnego rozlokowały się kolorowe namioty, gdzie swój dorobek — malarstwo, rysunek, grafiki, witraże, rzeźbę — prezentowało czternaście renomowanych sal wystawowych oraz galerii stolicy. Wśród nich była też Polska Galeria Artystyczna „Znad Wilii”.

#### Obrazy pod otwartym niebem

Projekt „Aleja Giedymina — stołeczną galerią sztuki” jest jedną z części składowych odbywających się obecnie w Wilnie „Dni Stolicy”, które w roku bieżącym zadziwiły dotąd niespotykanymi, po raz pierwszy przeprowadzanymi projektami. Do których należy również otwarcie na Wilii rzeźby wodnej.

O pozytywach takiego „wyjścia” sztuki na ulicę nie trzeba nikogo przekonywać. Dla wielu przechodniów była to rzecz unikalna. Mieli okazję zapoznać się z szeroko prezentowanymi pracami znanych twórców. Każda więc galeria starała się zaprezentować jak najgodniej i... musiała wziąć na swe barki cały ciężar urządzenia takiego jednodniowego pokazu.

#### PGA „Znad Wilii” — na rodzimym bruku

Przy urządzeniu swej jednodniowej „galerii ulicznej” spotkaliśmy prezesa Polskiej Galerii Artystycznej „Znad Wilii” Wandę Mieczkowską, którą poprosiliśmy o kilka słów na temat pokazu.

„Niezmiernie się cieszę, że nasza galeria ma okazję zaprezentować się tak szeroko w swym rodzinnym mieście, w którym działamy. Nie będzie przesady, jeżeli powiem, że jesteśmy bardzo dobrze znani poza granicami kraju.

(Dokończenie na str. 2)

„Kurier Wileński”  
można nabyć  
we wszystkich  
sklepach

MI IMA  
MEDIA

MA IMA  
MARKET

W NUMERZE

Kraj — 3

Grybauskaitė  
oskarżona o arogancję

Lider Partii Liberalnych Demokratów Valentinas Mazuronis dostrzega w pracy kierowanego przez Algirdasa Brazauskasa rządu coraz większą dysharmonię i diagnozuje mu „chorobę”, której objawy niebawem, jego zdaniem, zostaną ujawnione i wypłyną na wierzch.

Świat — 4

Ujęto bandytę

Szwedzka policja poinformowała o aresztowaniu mężczyzny, podejrzanego o zamordowanie minister spraw zagranicznych Anny Lindh.

Szkolnictwo — 6-

Nie lubię czytać — 7

Chcę porozwagać nad problemem czytania, bo właśnie czytanie staje się dla wielu dzieci oraz rodziców „piętą Achillesową”. Ileż razy słyszymy: „Co mam robić, moje dziecko nie lubi czytać?”

Nauka i technika — 8

Agencja zaryzykuje

Pierwszy lot wahadłowców NASA po katastrofie Columbi będzie „lotem kontrolnym”, podczas którego astronauta dokonają przeglądu statku i będą ćwiczyły techniki napraw.

#### Sentencja

Miłość, która zmienia się w litość, przypomina jałkość, która uległa ilości.

WOJTEK BARTOSZEWSKI



9 771392 040004



## Kalejdoskop aktualności

## Przybywa szef parlamentu Izraela

Jutro na Litwie oficjalną wizytę rozpoczyna przewodniczący izraelskiego parlamentu (Knesetu) Reuven Rivlin, który się spotka z przywódcami litewskimi i weźmie udział w uroczystościach poświęconych pamięci ofiar holokaustu.

W latach okupacji nazistowskiej dokonano zagłady około 90 proc. liczącego 220 tys. społeczeństwa litewskich Żydów.

## Przeszło 10 pretendentów

Do najbliższego poniedziałkowego wieczoru komisja konkursowa dwóch spółek elektrycznych sieci rozdzielczych ma zdecydować, jakie spółki litewskie i zagraniczne oraz stowarzyszenia osób fizycznych, po zgłoszeniu wstępnym swego udziału, wezmą udział w tym konkursie, czy odpowiadają ustalonym przez rząd dla nabywców wymaganiom kwalifikacyjnym i mają prawo nabycia dokumentów na prywatyzację spółek.

Wczoraj polska spółka energetyczna „Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA” (PSE) potwierdziła, że jej spółka filialna „Elektrownie Szczytowo-Pompowe SA” (ESP) zamierza współzawodniczyć o litewską spółkę elektrycznych sieci rozdzielczych. Wśród pretendentów do nabycia spółki „Wschodnie Sieci Rozdzielcze” są też holenderska spółka „VS Energy International N.V.”, estońska spółka „Eesti Energia”, niemiecka spółka „E. On Energie”, fińska „Fortum”, korporacja USA – AES oraz zjednoczenie dziewięciu osób fizycznych, związanych z grupą „Vilniaus prekyba”.

## Prezydent Paksas wybiera się do Łotwy

Prezydent Rolandas Paksas w czwartek wybiera się do Łotwy, aby agitować sąsiadów do oddania głosów podczas referendum za członkostwem w Unii Europejskiej.

Swą pomoc w agitowaniu obywateli Łotwy Paksas zaoferował na początku września podczas spotkania w Wilnie z premierem Łotwy Einarem Repše, który uczestniczył w posiedzeniu Bałtyckiej Rady Ministrów. Euroreferendum na Łotwie odbędzie się w sobotę.

## Lider Litewskiego Związku Wolności czuje się lepiej

Lider Litewskiego Związku Wolności poseł Vytautas Šustauskas, który z Sejmu karetką pogotowia został przewieziony do szpitala, czuje się już lepiej i zamierza wkrótce opuścić szpital.

Šustauskas twierdzi, że źle się poczuł po wypiciu w restauracji sejmowej kawy oraz spożyciu jajecznicy.

## Obroty „Stumbrasu” zmniejszyły się o 4,4 proc.

Sprzedaż i usługi prywatyzowanej największej spółki produkcji napojów alkoholowych „Stumbras” w ciągu 8 miesięcy br., w porównaniu z tym samym okresem ub. roku zmniejszyły się o 4,4 proc. – z 62,622 mln do 59,879 mln litów.

## Telewizory z ciekłymi kryształami

Spółka „Šiaulių tauro televizoriai” w tym roku zamierza sprzedać około 650 tys. telewizorów – mniej więcej o 90 proc. więcej niż w roku ubiegłym, a w 2004 r. planuje ponad dwukrotne zwiększenie produkcji oraz przystąpienie do montowania telewizorów z ekranami o formacie cyfrowym oraz kryształach ciekłych.

W pierwszym kwartale przyszłego roku przedsiębiorstwo szawelskie zamierza również montaż telewizorów formatu cyfrowego i jako jedno z pierwszych na rynku produkować telewizory z integrowanymi odtwarzaczami DVD.

Przypuszczalnie telewizory z ekranami z kryształami ciekłymi w 2004 r. stanowiąc będą do 10 proc. Zakres produkcji telewizorów szawelskich w porównaniu z rokiem bieżącym ma wzrosnąć przeszło dwukrotnie. Rok bieżący ma być jednym z najpomyślniejszych w dziejach przedsiębiorstwa – planuje się zrobić około 3 mln Lt zysku i osiągnąć rekordowe obroty 200 mln litów.

(ELTA, BNS)

KURIER  
WILEŃSKIAdres redakcji  
Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius,  
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).

Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — „Pocopotek”, Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Robert Mickiewicz — społeczeństwo, Irena Litwin — praworządność, Walenty Dunowski — sport, Edyta Szafkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. sołeczniczy, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).

Wanda Zajączkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankevičiute — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt).  
Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji. Sekretarz odpowiedzialny Wanda Zajączkowska

Wydawca VŠ „Vilnijos Žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KIJON”  
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Salami ekspozycyjnymi – aleja i Wilia

## Galeria długości kilkuset metrów



Aleja Giedymina na jeden dzień została salą ekspozycyjną

(Dokończenie ze str. 1)

Nie możemy się uskarżać, że na co dzień jesteśmy zapomniani, ale taki udział w projekcie unikalnym, projekcie dostępnym dla każdego wilnianina i gościa stolicy — to jest bardzo ważne.

Obraliśmy taką koncepcję, żeby zaprezentować twórczość nie jednego plastyka (a z nami współpracuje ponad 120 osób), ale ukazać chociażby część dorobku twórców młodych, doskonale znanych uczestników wielu wystaw,

plenerów — malarzy, witrażystów i in.” — opowiadała prezes PGA.

Na alei Giedymina zawisły więc obrazy, ekspozowano witraże, a np. galeria Šv. Jono przywiozła na tę okazję rzeźby.

## Rzeźby na rzece

Jeszcze jeden nietypowy pokaz i nie jednodniowy, bo trwający do 7 października mają okazję w ramach Dni oglądać wilnianie.



Od tej rzeźby pływającej w Wilii rozpocząć można nabrzeżną wędrowkę w kierunku Sejmu

Mowa o rzeźbie wodnej, która umiejscowiona została na Wilii — rozpoczynając od Mostu Mendoga kończąc na Liubarto. Na tym odcinku „zadomowiło się” pięć rzeźb autorstwa pięciu twórców — Petrasa Mozūrasa „Statek”, Donatasa Jankauskasa „Kot w worku”, Gediminasa Akstinasa „Jama”, Mindaugasa Navakasa „Łabędzie”, jak też praca pod nazwą „W gazecie rzeka jest bardziej realna”.

Umiejscowienie takich rzeźb na wodzie ma na celu zwrócenie uwagi na niewykorzystaną przestrzeń oraz na to, że również rzeka może spełniać funkcje swoistej sali ekspozycyjnej. Z drugiej strony jest to okazja, by ukazać nabrzeża dotąd niezagospodarowane (nie ma nawet ławek), piękno obiektów przy Wilii rozlokowanych. Również to, że rzeka może być miejscem, gdzie spędzają czas nie tylko wędkarze.

Rzeźby w nocy będą oświetlane, zatem wypada wybrać się na przechadzkę wieczorem, by w pełni oglądać te prace, które tylko z brzegu wyglądają delikatnie i nieduże. Bowiemy np. „Statek” Mázūrasa jest prawie tonowy, a poza tym do rzeźby wkomponowane zostało egzotyczne, na Litwie nie rosnące drzewo figowe, które artystyk przywiózł ze swej pracowni. Notabene, sam rzeźbiarz swój utwór do miejsca „przycumował”.

Helena Gładkowska  
Fot. Marian Paluszkiwicz

W sprawie reprivatyzacji ziemi

## Potrzebny jest logiczny wniosek

(Dokończenie ze str. 1)

Ponadto, głosi komunikat, prezydent zapytał kierownika SBS, co należy czynić, aby zaktywizować dochodzenie w tej sprawie i osiągnąć logiczny wniosek — aby winne tego osoby zostały pociągnięte do adekwatnej odpowiedzialności prawnej.

Paksas został również zapoznany z materiałem dochodzenia w związku z naruszeniami w Departamencie Rybołówstwa przy Ministerstwie Rolnictwa.

„W najbliższym czasie prezydent

zamierza spotkać się z ministrem rolnictwa Jeronimase Kraujelisem i wyjaśnić, czy Ministerstwo Rolnictwa potrafi wprowadzić porządek w podległym mu departamencie i podjąć się odpowiedzialności za jego działalność” — powiedziane jest w komunikacie prasowym.

Rzeczniczka prasowa SBS Elena Martinonienė poinformowała, że obecnie prowadzi się 14 dochodzeń przysądowych, związanych z reprivatyzacją ziemi, nałożono areszt na 70 parcel, w niektórych

przypadkach ograniczono prawa własnościowe, kilkudziesięciu urzędników podejrzewa się o nadużycia służbowe bądź fałszowanie dokumentów, kilkudziesięciu zwolniono z pracy bądź zrezygnowali z niej sami.

Powołana przez premiera grupa robocza, po sprawdzeniu urzędników administracji dziesięciu naczelników powiatów, do września już ustaliła 1026 urzędników, w przypadku których nadal będzie się badać, czy działki nabyli legalnie. (BNS)



Liberalni demokraci diagnozują „chorobę” rządu

## Grybauskaitė oskarżona o arogancję

Lider Partii Liberalnych Demokratów Valentinas Mazuronis dostrzega w pracy kierowanego przez Algirdasa Brazauskasa rządu coraz większą dysharmonię i diagnozuje mu „chorobę”, której objawy niebawem, jego zdaniem, zostaną ujawnione i wypłyną na wierzch.

„Rząd powinien mieć zbilansowane i jednolite pozycje. Takie miotanie się i niejasność są poważną oznaką tego, że rząd jest „chory”. Podejmowanie decyzji i ich odraczenie w rzeczy samej jest podkładaniem politycznych i ekonomicznych „min” dla przyszłych rządów”, powiedział Mazuronis na wczorajszej konferencji prasowej.

Jego zdaniem, rząd przed podejmowaniem jakiegokolwiek decyzji powinien dokonać poważnej i niezależnej ekspertyzy, aby nie należało początkowo ogłaszać decyzji, następnie ją odraczać, odrzu-



„Miotanie się i niejasność są poważną oznaką tego, że rząd jest „chory” — powiedział Mazuronis (od prawej) Fot. ELTA

cać albo robić nie wiadomo co.

Członek sejmowej frakcji liberalnych demokratów Dailis Alfonsas Barakauskas, mówiąc o działalności rządu zaznaczył, że minister finansów Dalia Grybauskaitė, w je-

go przekonaniu, kieruje nie tylko ministrem komunikacji, premierem, rządem, ale też narzuciła swą wolę sejmowym frakcjom koalicji socjaldemokratycznej i Nowego Związku.

Barakauskas powiedział, że minister finansów Grybauskaitė powinna się podjąć osobistej odpowiedzialności nie tylko za uchwałę, przewidującą opodatkowanie diet delegacyjnych, ale też „za arogancję, budzącą zamieszanie w rządzie, Sejmie i państwie”.

„Grybauskaitė zawsze podaje ekonomiczne motywy, które nigdy nie uwzględniają innych motywacji i broni tylko swego osobistego stanowiska”, powiedział parlamentarzysta.

Partia Liberalnych Demokratów, jak powiedział Barakauskas, żąda niezwłocznego odwołania uchwały rządu o opodatkowaniu diet delegacyjnych. Zdaniem parlamentarzysty, dopiero po wzięciu pod uwagę negatywnych skutków tej uchwały, czyli straconych dochodów przedsiębiorstw, straconych rynków na Litwie i za granicą, strat związanych z wywoże-



niem kapitału za granicę, wzrostu bezrobocia i tylko po porozumieniu się z pracującymi w delegacjach przewoźnikami litewskimi oraz budowlanymi należy podjąć decyzję, uwzględniającą interesy wszystkich.

Według danych posła, opodatkowanie diet delegacyjnych objęłoby ponad 1400 przedsiębiorstw transportu drogowego, zatrudniających około 65 tys. osób, w tym aż 16 tys. kierowców międzynarodowych rejsów.

We wtorek Sejm przyjął uchwałę protokolarną, zobowiązującą rząd do dalszego rozstrzygnięcia powstałego między nim, a przewoźnikami sporu z powodu opodatkowania diet delegacyjnych.

(ELTA)

Łotwa zwiększa kwotę importu wieprzowiny litewskiej —

## Litwa zaproponowała kompromis

Ministerstwo Rolnictwa Łotwy, przedstawiciele krajowych organizacji hodowców świń oraz masarni podpisali porozumienie o złagodzeniu środków ochrony rynku wieprzowiny, na której to podstawie zwiększa się kwoty importu dla Litwy i Estonii.

Zgodnie z rozpowszechnionym we wtorek wieczorem komunikatem służby prasowej ministerstwa, roczna kwota importu wieprzowiny z Litwy i Estonii bez dodatkowego cła wzrośnie o 79 proc. do 4699 ton. Ponadto wobec tych krajów stosuje się kwoty nieoclonzonego importu żywca: dla Litwy — 1578 ton, dla Estonii — 3891 ton żywca rocznie.

Takie porozumienie osiągnięte zostało, gdy łotewscy przetwórcy mięsa zobowiązali się skupywać świnie u hodowców krajowych po 0,70 łata (3,8 lita) za kilogram żywca.

Jak już informowano, ceny skupu wieprzowiny na Łotwie od lipca, gdy ten kraj znacznie ograniczył jej

import, znacznie wzrosły, natomiast skup — znacznie zmniejszył.

Na podstawie ustawy o środkach ochrony rynku wieprzowiny, która weszła w życie na Łotwie 3 lipca i będzie obowiązywała do wejścia kraju do Unii Europejskiej ustalona roczna kwota importu z Litwy wynosi 254,4 tony wieprzowiny oraz 8,6 ton podrobów, z Estonii — odpowiednio 2371,5 i 35,2 ton.

Import przekraczający kwoty jest opodatkowany dodatkowym cłem 0,257 łata (1,38 lita) za kilogram.

Litwa i Estonia, oburzone takim postępowaniem sąsiadki, zaproponowały jej kompromis: w zamian za zwiększenie kwot importu wieprzowiny Litwa i Estonia zrezygnowałyby z roszczeń wobec Łotwy o niezgodność tej ustawy z umową krajów bałtyckich o wolnym handlu.

Odpowiedzi na tę propozycję Łotwa ma udzielić do 4 października.

(BNS)



Dwuaktową tłumaczoną operą z prologiem „Pajace” włoskiego kompozytora Leoncavalla w Pałacu Kongresowym Litewska Państwowa Orkiestra Symfoniczna zainaugurowała 15. jubileuszowy sezon koncertowy. Do głównej roli zaproszony został zamieszkały w Austrii tenor bułgarskiego pochodzenia Emil Iwanow. W operze wystąpili również młodzi soliści litewscy Jolana Gedmintaitė i Danius Stumbras, tenor Vytautas Kurnickas, Giedrius Žalys, śpiewał Kowieński Chór Państwowy, dyrygował maestro Gintaras Rinkevičius.

Fot. ELTA

Litewskie zboże — za granicę

## Rolnicy są zadowoleni

Litewscy gospodarze znaleźli nową złotą żyłę — wyhodowane w kraju zboże w wielkich ilościach jest wywożone na Łotwę, Ukrainę, Białoruś, gdzie w tym roku był niski plon zbóż.

W sierpniu ub. roku na Ukrainę nie wywieziono ani jednej tony zboża, natomiast w tym roku przedsiębiorstwo litewskie wyeksportowały tam 4,54 tys. ton zboża spożywczego, na Łotwę w sierpniu

ub. roku wywieziono zaledwie 438 ton, a w tym roku już 7,2 tys. ton.

„Tam, gdzie Litwini niegdyś kupowali w wielkich ilościach zboże, dziś je sprzedają” — powiedziała kierowniczka działu Państwowej Służby Ochrony Roślin Lidija Nieczajewa.

Skupujące zboże przedsiębiorstwa litewskie za tonę ziarna wysokiej jakości płacą wyższą od interwencyjnej cenę — 400-420 litów.

Taka cena pokrywa koszty własne uprawy zboża i zadowala rolników. Na Ukrainie minimalna cena tony wynosi 160 USD (490 litów).

Litewska służba rolnictwa i regulowania rynku produkcji rolnej we wtorek ogłosiła konkurs na sprzedaż zboża na rynkach zagranicznych. Przypuszcza się jednak, że zboża skupi się niewiele, ponieważ ustalona przez państwo cena nie sięga ceny rynkowej.

## W Pałacu Radziwiłłów — Wystawa fotografii

Na organizowanej w Wilnie wystawie prac polskiego fotografa Krzysztofa Gieraltowskiego będzie można obejrzeć portrety inteligencji polskiej.

Otwarcie wystawy fotograficznej „Oczyrna Krzysztofa Gieraltowskiego. Polacy. Współczesne portrety” nastąpi dzisiaj.

Fotograf od 1982 r. gromadzi kronikę inteligencji polskiej „Polacy. Współczesne portrety”, która już zawiera przeszło 80 tys. negatywów. Na wystawie w Pałacu Radziwiłłów wyeksponuje się część portretów z kolekcji, tworzonej w latach 1968-2002.

(BNS)

### Uwaga wilnianie!

Frakcja Akcji Wyborczej Polaków na Litwie w samorządzie m. Wilna organizuje regularne przyjęcia wyborców. Są oni oczekiwani w gmachu samorządu przy al. Giedymina 9, pokój 232, we wtorki od godz. 15 do 17. Interesanci są proszeni o wcześniejsze zgłaszanie się pod nr tel.: 262 60 35, 279 18 87.

We wrześniu-październiku br. radni frakcji AWPL będą przyjmowali w dniach:

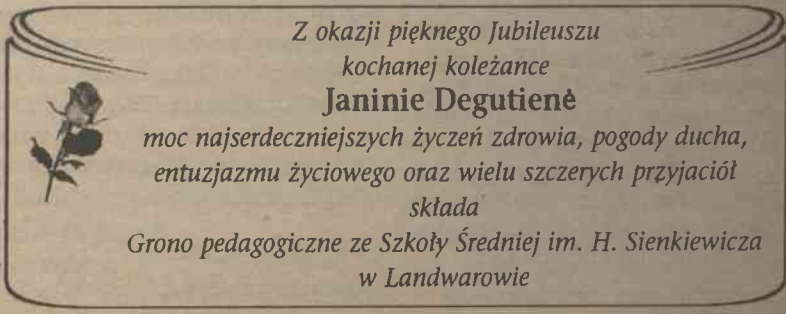
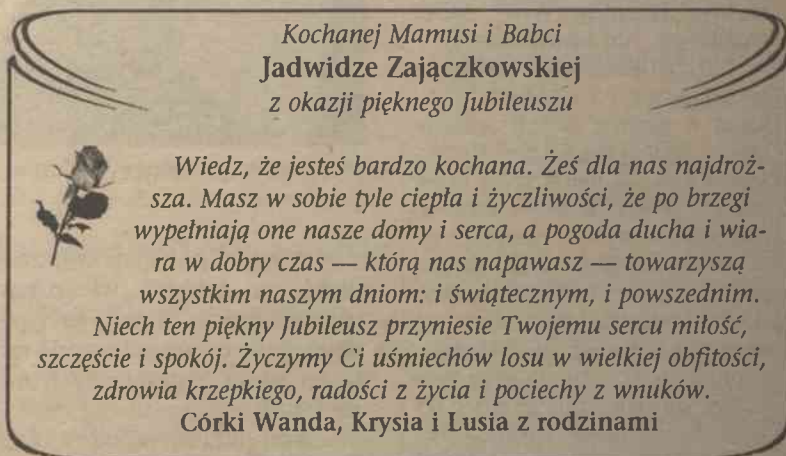
23 września — I. Litwinowicz, członek komitetu ds. usług i gospodarki miejskiej

7 października — A. Ludkowski, wiceprezes frakcji, członek komitetu ds. ekonomiki i finansów

14 października — M. Mackiewicz, prezes frakcji, członek komitetu ds. rozwoju miasta

21 października — J. Kwiatkowski, członek komitetu ds. oświaty, kultury i sportu

28 października — I. Litwinowicz, członek komitetu ds. usług i gospodarki miejskiej





## Polska

## Ranking partii

We wrześniowym sondażu CBOS-u Platforma Obywatelska zrównała się z Sojuszem Lewicy Demokratycznej; na każde z tych ugrupowań chce głosować w wyborach parlamentarnych po 21 procent ankietowanych.

Dwójce liderów depcze po piętach Prawo i Sprawiedliwość, z osiemnastoprocentowym poparciem. Poparcie dla SLD nie zmieniło się w stosunku do sierpnia, w przypadku PO wzrosło natomiast aż o 7 punktów procentowych. PiS zyskało w ciągu miesiąca 3 procent zwolenników. 9 procent wyborców mających sprecyzowane sympatie partyjne chciałoby głosować na Samoobronę.

## Beatyfikacja polskich męczenników

Uroczysta msza święta, odprawiona w siedzibie Episkopatu Polski w Warszawie, zainaugurowała proces beatyfikacyjny 122 polskich męczenników, którzy zginęli z rąk hitlerowców w czasie II wojny światowej.

Wśród nich jest 83 księży, w tym 52 zakonnych; 20 kleryków, w tym 19 zakonnych, 6 braci, 3 siostry zakonne i 10 osób świeckich. Proces beatyfikacyjny na szczeblu diecezjalnym prowadzi diecezja pelplińska.

## Restrukturyzacja górnictwa

Wiceminister gospodarki Jacek Piechota wniósł o jak najpilniejsze uchwalenie przez Sejm rządowego projektu ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006.

W czasie sejmowego wystąpienia Piechota wielokrotnie podkreślił, że przygotowany przez rząd projekt ustawy jest „bardzo dobry dla górnictwa i dla Śląska”. Najważniejsze elementy projektu to kompleksowe oddłużenie przedsiębiorstw górniczych i wprowadzenie systemu osłonowo-aktywizującego.

## Niesłuszne aresztowanie

Ponad pół miliona zł odszkodowania za niesłuszne aresztowanie i skazanie domaga się od wojska porucznik Mirosław Hermaszewski (pilot wojskowy, syn kosmonauty).

Dziś Wojskowy Sąd Okręgowy podjął decyzję o wyłączeniu z orzekania w sprawie dwóch sędziów, którzy sądzili wcześniej Hermaszewskiego. W najbliższym czasie ma być powołany nowy skład sędziowski. Sprawa zaczęła się w 1995 roku, kiedy doszło do głośnego napadu na jednostkę wojskową na warszawskim Bemowie. Skradziono z niej 75 pistoletów i amunicję. Trzy lata później Wojskowy Sąd Garnizonowy uznał porucznika Hermaszewskiego za winnego udzielania pomocy sprawcom przez przekazanie im informacji o sposobie wejścia do jednostki. Porucznik został zdegradowany i skazany na 5 lat więzienia. W areszcie spędził 1,5 roku. W marcu 1999 roku Izba Wojskowa Sądu Najwyższego uchyliła wyrok wobec Hermaszewskiego, ze względu na rażące naruszenie prawa oskarżonego do obrony.

## Wyznanie dowódcy wojsk koalicyjnych

## Popętniono błędy

Dowódca sił koalicyjnych w Iraku, amerykański generał Ricardo Sanchez przyznał, że administracja USA popełniła błędy w czasie okupacji Iraku po zakończeniu działań wojennych — podał we wczorajszym wydaniu londyński „Times”.

Według generała, koalicja dokonała już „istotnego postępu” w kwestii odbudowy Iraku, jakkolwiek — zaznaczył — zadanie to mogło być lepiej przygotowane. W wywiadzie, udzielonym dziennikarzowi gazety w swoim biurze w dawnym pałacu Saddama Husajna w Bagdadzie, Sanchez podkreślił, że koalicja winna „w większym niż wcześniej stopniu komunikować się z mieszkańcami Iraku”.

## Słaba współpraca

Siły koalicji powinny również ściślej współpracować z iracką policją. Poprawić powinna się także „synchronizacja działań, współpraca i integracja” z iracką policją. Zapytany o kwestię irackiej broni masowej zagłady, Sanchez z ubolewaniem odnotował, iż właśnie z powodu słabej współpracy sił USA z iracką policją Irakijczycy nawet gdyby wiedzieli coś na ten temat, nie przekazaliby Amerykanom tych informacji. Amerykański generał mówił także o goryczy rodzin irackich, których bliscy zostali zabici przez żołnierzy koalicji w wyniku pomyłek. Nasze dowództwo

## Policja aresztowała zabójcę Anny Lindh

## Ujęto bandytę



Domniemanego zabójcę-nożownika zatrzymano w pobliżu Sztokholmu  
Fot. EPA-ELTA

Szwedzka policja poinformowała we wtorek wieczorem o aresztowaniu mężczyzny, podejrzanego o zamordowanie ministra spraw zagranicznych Anny Lindh.

Oficer dyżurny policji na okręg sztokholmski Kurt Hansson powiedział w rozmowie telefonicznej Reuterowi, że domniemanego zabójcę-nożownika zatrzymano w pobliżu Sztokholmu. Policjanci prowadzący śledztwo we wtorek wyrażali pogląd, że zabójca Anny Lindh



Doradczynie prezydenta USA ds. bezpieczeństwa narodowego Condoleezza Rice oświadczyła, że w Iraku może przebywać obecnie do dwu tysięcy zagranicznych bojowników  
Fot. EPA-ELTA

— podkreślił Sanchez — nie doceniło też poważnych konsekwencji załamania się starej infrastruktury w Iraku.

## Broni nie było?

Tymczasem były szef ONZ-owskich inspektorów rozbrojeniowych Hans Blix powiedział wczoraj w wywiadzie dla australijskiego radia, że Irak zniszczył broń masowego rażenia 10 lat temu. Jak podkreślił Blix, poszukiwania broni atomowej, biologicznej lub chemicznej pozwolą — w najlepszej sytuacji — znaleźć jej dokumentację.

„Im więcej czasu upłynęło, tym bardziej myślę, że nie uda się nic znaleźć” — powiedział Blix. „Coraz częściej dochodzę do wniosku, że Irak, tak jak twierdził, zniszczył prawie wszystko, czym dysponował w 1991 roku” — dodał były szef inspektorów rozbrojeniowych. Blix kierował ONZ-owskimi zespołami ekspertów, które przez trzy lata szukały w Iraku broni masowego rażenia. W marcu inspektorzy opuścili ten kraj nie znajdując tam żadnych śladów broni. Tymczasem zarzuty o posiadaniu przez reżim Saddama Husajna zakazanego arsenału stały się oficjalnym powodem

interwencji wojskowej w Iraku.

— W Iraku może przebywać obecnie do dwu tysięcy zagranicznych bojowników, gotowych do atakowania celów amerykańskich i innych sił, uczestniczących w koalicji — oceniła we wtorek (czasu amerykańskiego) doradczynie prezydenta USA ds. bezpieczeństwa narodowego, Condoleezza Rice.

W wywiadzie, udzielonym amerykańskiej sieci informacyjnej ABC News, Rice podkreśliła, iż dowództwo USA woli stawić tej grupie czoła w Iraku a nie w innych częściach świata. „Miałam w ręku materiały, gdzie szacowano liczbę takich cudzoziemców w Iraku na od 800 do dwu tysięcy ludzi — dodała Rice, zastrzegając iż są to jedynie szacunkowe dane.

## Front światowej walki z terroryzmem

Irak — powiedziała Rice — stał się obecnie głównym frontem światowej walki z terroryzmem; tu właśnie koalicja antyterrorystyczna jest także w stanie skutecznie przeciwstawić się bojówkom terrorystycznym.

Doradczynie prezydenta USA wskazała na Syrię jako kraj, przez który terroryści z zewnątrz przedostają się do Iraku. Oskarżyła władze w Damaszku, iż nie czynią nic by przeciwdziałać takiej sytuacji. „To właśnie z Syrią mamy dziś najwięcej problemów” — oświadczyła.

## Arafat bagatelizuje skutki weta USA w RB ONZ

## Szoku nie doznał

Przewodniczący Autonomii Palestyńskiej Jaser Arafat starał się wczoraj zbagatelizować znaczenie zablokowania przez USA dzień wcześniej na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ rezolucji, uznającej za bezprawną decyzję Izraela o „usunięciu” palestyńskiego przywódcy.

W czasie spotkania z intelektualistami palestyńskimi w Ramallah Arafat powiedział, iż nie przejął się zbyt wynikiem głosowania. „Nie doznałem szoku — zdaję sobie bowiem sprawę, że to właśnie my jesteśmy o wiele ważniejsi od jakiegokolwiek rezolucji” — powiedział palestyński przywódca.

Stany Zjednoczone we wtorek po raz 77. w historii ONZ skorzystały z przysługującego im prawa weta, nie dopuszczając do przyjęcia przedstawionej przez Syrię i Sudan rezolucji, potępiającej decyzję rządu Izraela w sprawie Arafata, a także domagającej się wsparcia przez Radę Bezpieczeństwa bliskowschodniego planu pokojowego, tzw. mapy drogowej.

Rzecznik Autonomii Palestyńskiej Saeb Erekat powiedział, że wtorek był „czarnym dniem ONZ”. Dodał, iż ma nadzieję, że Izrael nie przyjmie stanowiska USA jako udzielenia mu „licencji na zabicie Arafata”.

## Sąd nad byłym prezydentem Jugosławii

## Miloszević dostał 3 miesiące

Sądzony w Hadze były prezydent Jugosławii Slobodan Miloszević dostał trzy miesiące na przygotowanie obrony. Na ten czas na początku przyszłego roku zostanie ogłoszona przerwa w procesie, toczącym się od lutego 2002 r.

Decyzję podjął wczoraj przewodniczący składu sędziowskiego brytyjski sędzia Richard May. Nie poinformował, ile czasu daje oskarżonemu na samą prezentację argumentów obrony przed sądem.

Miloszević, który broni się sam, odmawiając pomocy adwokata, wnioskował o dwa lata na przygo-

towanie. Gdy wczoraj próbował protestować, sędzia May kazał mu się uciszyć. Na razie w procesie Miloszevicia występowali oskarżyciele, którzy powołali ponad 230 świadków. Naczelna prokurator trybunału Carla del Ponte wciąż ma czas do nowego roku na zakończenie prezentacji materiału dowodowego.

Miloszević odpowiada przed ONZ-owskim trybunałem ds. zbrodni wojennych w dawnej Jugosławii w związku z rolą, jaką odegrał w trzech konfliktach zbrojnych na Bałkanach: w Chorwacji (1991-95), Bośni (1992-95) i Kosowie (1998-99).



## Kiejdańskiego chirurga zwolniono z pracy za pijaństwo Zagipsował zamiast przyszyć

Za pijaństwo w czasie przyjęć pacjentów zwolniono z pracy chirurga Centrum Ochrony Zdrowia w Kiejdanach Pranasą Bernotasa.

Bernotas już wcześniej służył z zamiłowaniem do spożywania mocnych trunków w pracy. Ostatecznie o zwolnieniu lekarza zdecydował wypadek, gdy do chirurga trafił nastolatek z poranionym drzwiami samochodu palcem. Palec chłopca trzymał się już tylko na tkankach miękkich.

Doktor Bernotas zamiast przyszyć palec zagipsował go. Rodzice nastolatka, widząc co wypra-

wia lekarz natychmiast zwrócili się do innego lekarza, który zdjął gips i przyszył palec.

W książeczce pracy Pranasą Bernotasa będzie wpisane, że doktor jest zwolniony z pracy za pijaństwo. Jak twierdzi Audronė Rimkevičienė, ten lekarz, mimo że jest dobrym fachowcem, już od pewnego czasu ma „zwyczaj” popijać sobie w pracy. Chirurga trzymano jednak w pracy dlatego, że Centrum Ochrony Zdrowia w Kiejdanach brakuje dobrych lekarzy. Za pijaństwo Bernotasa wcześniej zwalniano ze szpitali w Wilkomierzu i Janowie.

## Ostrzeżenie dla kierowców

### By jeździli bezpieczniej

Wbity w drzewo, polany czerwona farbą wrak samochodu zniszczonego w wypadku, stanął wczoraj w pobliżu Dobrzyńowa, na trasie z Białegostoku do Ełku. W ten sposób policja chce wpływać na kierowców, by jeździli bezpieczniej.

„Chcemy przejeżdżającym kierowcom przemówić do wyobraźni i uzmysłowić skutki zbyt szybkiej jazdy. Liczymy na to, że widząc z daleka wrak samochodu, zwolnią i pojadą bezpieczniej” – powiedział rzecznik prasowy podlaskiej policji Jacek Dobrzyński.

Wrak, który przekazała policji jedna z firm ubezpieczeniowych, stanął niedaleko miejsca, gdzie w lipcu doszło do zderzenia dwóch samochodów osobowych. Zginęły wtedy cztery osoby. Jak dodał Dobrzyński, kolejne takie rozbite auto stanie niedługo przy trasie z Białegostoku do Augustowa.

To kolejny prewencyjny pomysł podlaskich policjantów, który ma poprawić bezpieczeństwo na drogach. W kilku miejscach, m.in. przy trasie Białystok-Warszawa, stoją już od kilkumiesiący atrapy policyjnych samochodów.

## Zatrzymano dużą ilość naboju i materiałów wybuchowych

### Niedoszła transakcja

W Wilnie zatrzymano dużą ilość materiałów wybuchowych i naboju oraz mężczyźni, który próbował je sprzedać.

Jak poinformował Departament Policji, w tajnej operacji zorganizowanej przez Wydział do Zwalczenia Zorganizowanej Przystępczości Policji Kryminalnej, przechwycono 1,3 tys. naboju do pistoletu Makarowa o kalibrze 9 mm, 18 elektrycz-

nych detonatorów, 67 kapsulek z elektrycznymi detonatorami i 5 kawałków materiału wybuchowego — plastidu. Jak wykazała wstępna ekspertyza, naboje i materiały wybuchowe są wyjątkowo dobrej jakości.

Podjezany o próbę sprzedaży tego arsenału 31-letni A. K. trafił do aresztu. Bezrobotny mężczyzna nigdy przedtem nie był sądzony.

## Wilnianin odmawia przekazania policji swego znaleziska

### 100 000 Lt na parkingu

Mężczyzna, który znalazł na jednym z wileńskich parkingów 100 000 Lt, po powiadomieniu o tym policji, odmawia przekazania stróżom porządku swego znaleziska.

64-letni I. M. około godz. 2.00 poinformował stołeczną policję, że znalazł dużą sumę pieniędzy. Mężczyzna powiedział, że w poniedziałek rano idąc ulicą Tuskulėnų na parkingu niedaleko sklepu „Žalgiris Eko” znalazł na ziemi czarny portfel ze 100 000

Lt w banknotach po 100 i 200 Lt. Gdy I. M. dowiedział się, że pieniądze należy przekazać policji, stanowczo odmówił to zrobić. Jak poinformował komisarz policji kryminalnej i stołecznego komisariatu policji Aleksej Konenkov, „policjanci próbują uświadomić znalazcy, że w przypadku, jeżeli nie zwróci pieniędzy, przeciwko niemu będzie wszczęta sprawa karna”. Jak na razie nawet ten argument nie trafia do świadomości I. M.

## Sądowi przekazano sprawę bandy poniewieskiej Finał sprawy „Svainii”



Sprawa karna została wszczęta w grudniu 1996 r., tuż po tragicznych wydarzeniach w Poniewieżu, w sklepie „Svainii”  
Fot. ELTA

Prokuratura Generalna zakończyła śledztwo i przekazała sądowi sprawę członków bandy, która szantażowała i rozegrała krwawy dramat.

Jak twierdzi Prokuratura Generalna, materiał dochodzenia przygotowawczego, dokonanego przez Departament Badania Zorganizowanej Przystępczości i Korupcji we wtorek skierowano do Poniewieskiego Sądu Okręgowego.

W powyższej sprawie 32-letni Audrius Lazauskas i 44-letni Vidmantas Kirklys są podejrzani o działalność w zorganizowanej grupie oraz wymuszenie u poniewieskiego przedsiębiorcy Rimantasa Okuličiausa oraz jego szwagra Arūnasa Stumbrysa majątku o wielkiej wartości.

Za to przestępstwo kodeks karny przewiduje od 3 do 10 lat pozbawienia wolności.

Sprawa karna została wszczęta w grudniu 1996 r., tuż po tragicznych wydarzeniach w Poniewieżu, w sklepie „Svainii”. Na sprawę karną składa się 15 tomów.

Lazauskas i Kirklys — dwoje z ośmiu członków bandy — 24 grudnia 1996 r. wieczorem przyszli do sklepu poniewieskiego przedsiębiorcy Okuličiausa „Svainija” i zażądali haracz — 10 tys. USD.

Okuličius, broniąc się z legal-

nie posiadanego pistoletu za strzelił uznanego za organizatora szantażu poniewieskiego przestępcę Vitalija Tuzova (1960 r.) o pseudonimie „Pšichas”, Mariusa Kalvelisa (1973 r.) o pseudonimie „Kriuša”, Kęstutisa Barbašauskasa (1971 r.) oraz Dariusa Augustavičiausa (1971 r.).

Vidmantasa Kirklysa, Kęstutisa Vaitiekūnasa (1967 r.) o pseudonimie „Kęstorius”, Virginijusa Rakauskasa (1962 r.) o pseudonimie „Pingvinas” oraz Lazauskasa (1970 r.) o pseudonimie „Lazeris” przedsiębiorca strzelając zranił. Z powodu różnych obrażeń trafili oni do szpitala.

W szpitalu poniewieskim pozostał Vaitiekūnas, a trzech pozostałych jego współnicy zostali przywiezieni do Wilna. Chcąc uniknąć odpowiedzialności karnej, wkrótce Kirklys, Lazauskas i Rakauskas uciekli ze stołecznego szpitala.

Na początku 1997 r. zbiegli członkowie bandy przysłali list do Poniewieskiej Prokuratury Okręgowej. Zapewniali, że są niewinni i nic nie wiedzą o szantażowaniu Okuličiausa. Policja litewska, która rozpoczęła ściganie zbiegłych przestępców została poinformowana, że ci ukrywają się za granicą.

Pośród poszukiwanej trójki jako pierwszy 13 marca 2001 r. w Hiszpanii został zatrzymany Lazauskas.

## Za fałszowanie dokumentów pozbawiono pełnomocnictwa

### Pomagała uniknąć odpowiedzialności

Genė Marija Kavlauskienė, komorna w Kiejdanach, straciła swe pełnomocnictwa. Powodem są nadużycia w pracy oraz fałszowanie dokumentów.

Minister sprawiedliwości Litwy Vytautas Markevičius wstrzymał uprawnienia 53-letniej Kavlauskienė, ponieważ Poniewieski Sąd Okręgowy podjął decyzję o tym, że komorna popełniła przestępstwa. Pełnomocnictwa wstrzymano do chwili uprawnocnienia się werydyktu sądu. Jeżeli sąd ponownie uzna, iż Kavlauskienė nie popełniła

przestępstwa, pełnomocnictwa komornego będą jej przywrócone.

Służba Dochodzeń Specjalnych wyjaśniła, że Genė Marija Kavlauskienė i funkcjonariusz komisariatu policji Arijus Gaučias fałszując dokumenty pomagali przestępcom uniknąć grzywny administracyjnej. Od sierpnia 2001 roku do lutego 2002 roku Kavlauskienė trzykrotnie pomagała uniknąć odpowiedzialności administracyjnej.

Sąd w Poniewieżu uznał, że komorna za swe czyny będzie musiała zapłacić 6 250 Lt kary.

## Kryminały

### Zginęli robotnicy

Wczoraj rano w rejonie koszedarskim w studni zadusiło się dwóch najemnych robotników. Nieszczęście wydarzyło się we wsi Valdikiškiai. Robotnicy znajdowali się w studni na głębokości 20 m. Mężczyzn wydostano mniej więcej po 20 min. od przybycia ratowników. Ofiary natychmiast przewieziono do szpitala, gdzie zmarły. Przypuszcza się, że robotnicy zatruli się nieustalonym gazem. Nie wiadome na razie są również nazwiska tych osób.

### Błyskawiczna kradzież

W Kownie minionej nocy w błyskawiczny sposób okradziono sklep telefonów komórkowych spółki „Tele 2”. Złodziej rozbił szklane drzwi sklepu „Telsima”, znajdującego się w centrum handlowym „Rimi” przy alei V. Krevės i ukradł 26 telefonów komórkowych. Przestępca zdołał uciec jeszcze przed przyjazdem patrolu firmy ochroniarskiej. Straty materialne sklepu wynoszą 12 274 Lt. W tym miesiącu to już druga kradzież w sklepie „Telsima”. Poprzednim razem skradziono 8 telefonów o łącznej wartości około 3 000 Lt.

### Zbrojny napad na pocztę

W rejonie janowskim zamaskowani uzbrojeni złodzieje wczoraj rano okradli wiejską pocztę. Jak opowiadają świadkowie, pod gmach poczty podjechał samochód „Nissan Sunny”, z którego wysiadło trzech zamaskowanych i uzbrojonych w pistolet i automat mężczyźni. Pracownicy poczty wcześniej zauważali uzbrojonych mężczyzn i zamknęli drzwi od środka. Jednak napastnicy przestrzelili zamek i wdarli się do wnętrza. Według wstępnych danych z aparatu kasowego skradziono 3 000 Lt. Pracownicy poczty podczas napadu nie ucierpieli. Złodziei na razie nie zatrzymano.

### Rozkładające się zwłoki

Wczoraj rano w Wilnie w jednym z mieszkań przy ul. Rinktinės znaleziono rozkładające zwłoki mężczyzny i kobiety. Około godz. 10.00 do stołecznego komisariatu policji zadzwonili mieszkańcy jednego z bloków przy ul. Rinktinės, którzy skarżyli się, że z jednego z mieszkań przedostaje się fetor. Po wejściu do mieszkania policjanci znaleźli rozkładające się zwłoki mniej więcej 50-letniego mężczyzny i kobiety w podobnym wieku. Na obydwu ciałach widniały liczne cięte i klute rany. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie.

W zarządzie kontroli narkotyków Służby Badania Zorganizowanej Przystępczości Departamentu Policji zainstalowano bezpłatną linię telefonu zaufania. Mieszkańcy proszeni są o informowanie policji o wydarzeniach i przestępstwach, związanych z narkotykami.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.



Porady pedagoga dla rodziców

# Nie lubię czytać

Mijają pierwsze dni nauki w szkole. Już czas, aby pomyśleć, czego oczekujemy od swych dzieci, jakie wymagania będziemy stawiali wobec nich i na co stać nasze pociechy. Rodzice poważnie myślący o przyszłości swego dziecka rozumieją, że bez wyjątkowej codziennej pracy nie można dzisiaj marzyć o dostaniu się na studia. Niestety, same dzieci jeszcze nie uświadamiają sobie potrzeby zdobywania wiedzy i prężnego samokształcenia się.

Chcę porozwagać nad problemem czytania, bo właśnie czytanie staje się dla wielu dzieci oraz rodziców „piętą Achillesową”. Ilekroć słyszymy: „Co mam robić, moje dziecko nie lubi czytać?” I to jest problem nie tylko rodziców i polonistów, gdyż prawie każdy przedmiot wymaga studiowania tekstów. Najwięcej oczywiście kłopotów pod tym względem ma polonista, który wymaga czytania wielu różnych książek.

Każdy nauczyciel ma swoje sposoby na zachęcanie ucznia do czytania, ale często jest potrzebna solidna pomoc rodziców, szczególnie w klasach młodszych, gdzie świadomość samodzielnej nauki jest najniższa. Co mogą w tym wypadku zrobić rodzice? Jako matka i jako nauczycielka chciałabym za-

proponować kilka sposobów pracy z dzieckiem w tym kierunku. Zastrzegam od razu, że chodzi w tym wypadku o dzieci młodsze, uczęszczające najwyżej do klasy siódmej. Te starsze powinny już pracować samodzielnie i posiadać nawyki samokształcenia się. Rodzicom pozostaje jedynie systematyczne kontrolowanie dziecka, interesowanie się jego wynikami w nauce.

Wróćmy do młodszych, potrzebujących najbardziej naszej opieki. Często rodzice poprzestają na przypomnieniu: „Idź, poczytaj”, lub „Czy czytałeś?”. Naiwnie myśleć, że dziecko, udając się do swego pokoju, wybierze to „nudne” zajęcie w zamian czegoś bardzo atrakcyjnego, np. gry komputerowej. Dziecko i tak wie, że mama przypomni o czytaniu tylko jutro czy pojutrze. Każdy z rodziców może powiedzieć, że ma tysiąc spraw na głowie i będzie to prawda. Ale decydując się na dziecko musimy uświadomić sobie, że zdecydowaliśmy się na jeszcze jeden tysiąc spraw związanych z wychowaniem latorośli. Często przecież tym zajęciem, które nie pozwala sprawdzić dziecko, co przeczytało, jest ulubiony serial w telewizji lub pogawędka z koleżanką.

Co więc musimy robić, aby dziecko przeczytało przynajmniej minimum niezbędne dla programu?



Każdy nauczyciel ma swoje sposoby na zachęcanie ucznia do czytania, ale często jest potrzebna solidna pomoc rodziców, szczególnie w klasach młodszych

Fot. Marian Paluszkiwicz

Po pierwsze, jeżeli nasze dziecko nie lubi czytać, powinniśmy systematycznie interesować się, co ma zadane do przeczytania np. z historii, geografii, przyrody, polskiego itd. Jeżeli przez dłuższy czas słyszymy odpowiedź, że nic, spróbujmy wyjaśnić sprawę u przyjaciół lub po prostu zaglądniemy do

szkoły albo zadzwoniemy do nauczyciela.

Po drugie, powinniśmy żądać, aby wszystko, co było zadane, zostało przeczytane. Znamy swoje dziecko, więc nie możemy po prostu powiedzieć: „Idź, czytaj”. I tak wiemy, że tego nie zrobi. Musimy więc wymyślić coś, żeby sprawdzić potem,

czy dziecko wykonało polecenie. Jeżeli jest to możliwe, najlepiej poprosić, by dziecko czytało głośno zadany tekst. I nie trzeba na to specjalnego czasu, szykując kolację można słuchać czytania. Przy okazji podyskutujmy o przeczytanym, da to dobry efekt, bo dziecko więcej zapamięta z tego, co przeczytało.

Tak można robić z krótkimi tekstami. A co z lekturą z polskiego? Spróbujmy taki sposób: gdy trzeba przeczytać grubą książkę, a dziecko niezbyt lubi czytać, możemy zacząć to robić wspólnie. Rodzic w tym wypadku czyta np. dwa akapity, a dziecko jeden. Dalej staramy się sami czytać mniej, a dziecko zmuszać do czytania większych odcinków.

Dzieci najczęściej bardzo lubią, by mama przyszła na pogaduszkę, gdy już leżą w łóżku. Wykorzystajmy i ten czas, by razem poczytać chociaż jeden rozdział. Nie ulegajmy namowom, że dzisiaj porozmawiamy, a jutro będziemy czytać. Zróbmy to tradycją, że przed snem czytamy książkę. Gdy sami będziemy poważnie traktować czytanie książek, dziecko również zrozumie, że bez czytania zdobycie wiedzy jest niemożliwe.

Wanda Andruszaniec  
nauczycielka języka polskiego  
Szkoły Średniej  
im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie

Wspaniały akord obchodów 10-lecia współpracy Wilna i Gdańska

## Dzielimy się wrażeniami

Szkolnictwo polskie na Litwie ma wielu przyjaciół. Pomoc płynąca z Polski czasami bywała sporadyczna, zaś trwałe kontakty i bezpośrednia współpraca z miastem Gdańskiem ustaliła się i trwa już od 10 lat. Swoistym podsumowaniem dziesięciolecia współpracy była konferencja jubileuszowa, która miała miejsce w maju br.

Pierwsze wiosenne miesiące upłynęły zaś w przygotowaniach do ogłoszonych konkursów jubileuszowych — historycznego, prac plastycznych pt. „Moja mała Ojczyzna sercem malowana”, pisemnych prac literackich pt. „Moja mała Ojczyzna” oraz konkursu metodycznego dla nauczycieli pt. „Tę lekcję zapamiętam na pewno”.

Zgodnie z zapowiedzią organizatorów, Prezydent m. Gdańska Paweł Adamowicz zaprosił na tygodniowy pobyt do Trójmiasta w dniach 24-30 sierpnia br. 48-osobową grupę nauczycieli i uczniów szkół polskich Wileńszczyzny, laureatów wszystkich konkursów.

Prężne dziesięciolecie współpracy i wspaniały wypoczynek nie byłyby możliwe bez ogromnego zaangażowania Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Gdańsku z niestrudżonym Prezesem prof. Edwardem Borowskim, Centrum Edukacji Nauczycieli z Panią Dyrektorką Ewą Jurkowską oraz motorem wszelkich poczynań organizacyjnych i czysto ogólnoludzkich, konsultantem Panią Bo-

gumią Zagłobą, przy ogromnej przychylności i wsparciu finansowym Rady Miasta Gdańska. Dlatego też pierwsze chwile w Gdańsku grupa nauczycieli i uczniów z Wileńszczyzny rozpoczęła w Radzie Miasta spotkaniem z jej Przewodniczącym Panem Bogdanem Oleszkiem. Pomimo napiętego kalendarza pracy Pan Przewodniczący znalazł czas na to spotkanie, w toku którego szeroko przedstawił zebrany kierunki działań Rady, perspektywę rozwoju i zapewnił o dalszym wspieraniu wszystkich poczynań, skierowanych na wychowanie młodzieży. Prezes Polskiej Macierzy Szkolnej Józef Kwiatkowski w podziękowaniu zaznaczył, że wszelkie wydatki skierowane na oświatę polską na Litwie znajdują podatny grunt, który rodzi młodzież zdolną, dobrze wychowaną i chłonną wiedzy. W imieniu grupy na ręce Przewodniczącego został złożony obraz z widokami kościołów wileńskich.

Do Gdańskiego Klubu Żeglarskiego przywitać grupę naszych nauczycieli i uczniów przybył znany już z konferencji w Wilnie wiceprezydent miasta Gdańska Pan Waldemar Nocny.

Pięciodniowy pobyt w Gdańsku był bardzo atrakcyjny i poznawczy zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli, którzy dzielą się swoimi wrażeniami:

Krystyna Narkiewicz — nauczycielka szkoły średniej w Mickunach: „Naprawdę warto było

uczestniczyć w konkursach o Gdańsku, aby w ciągu tygodnia podziwiać to najpiękniejsze miasto Polski i jego okolice, spotkać się ze wspaniałymi ludźmi.

Niezatarte wrażenia pozostały z całodennej wycieczki na Kaszuby, zwanej Szwajcarią Kaszubską albo „rajem na ziemi”. Tereny o przepięknych krajobrazach, wzgórz porośnięte lasami mieszanymi, mnóstwo jezior. Zadziwiająca urbanistyka małych miast i osiedli. Mnóstwo gdańszczan spędza tu dni wolne od pracy we własnych domkach jednorodzinnych. Poza tym mieszkają tu Kaszubi, którzy mają swój język, kulturę, tradycje i obyczaje. Wspaniała przewodniczka, nauczycielka języka kaszubskiego, zapoznała nas z historią i zabytkami Ziemi Kaszubskiej, między innymi klasztorem w Kartuzach, Wyżycami, Muzeum Hymnu Narodowego, skansenem w Wdzydzach, rodzinnym zakładem ceramiki”;

uczniowie Emilia Naruniec ze Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli w Wilnie, Sabina Kowzan ze Szkoły Podstawowej w Rzeszy oraz Tomek Pożlewicz ze Szkoły Średniej w Mickunach:

„Niezwykle interesującą okazała się wycieczka na Westerplatte.

Dowiedzieliśmy się wielu rzeczy o II wojnie światowej, o bohaterstwie naszych rodaków. Ogromne wrażenie zrobiła na nas Gdańska Starówka. Zwiedziliśmy Bazylikę Mariacką, Bramę Zieloną, Bramę Złotą, Złotą Kamienicę, Dwór Artu-

sa. Podziwialiśmy symbol Gdańska — Fontannę Neptuna.

Wielką atrakcją dla całej grupy było zwiedzenie kina, gdzie obejrzeliliśmy wspaniałą polską komedię „Ciało”, zostaliśmy poczęstowani pysznymi lodami oraz obdarowani upominkami.

Następnego dnia spotkaliśmy się ze Strażą Miejską. Dyskutowaliśmy o problemach dzisiejszej ludzkości, staraliśmy się znaleźć sposób na ich rozstrzygnięcie. Pracownicy Straży Miejskiej zaprosili nas na demonstrację umiejętności wytresowanego psa. Wszędzie byliśmy życzliwie przyjmowani. Poznaliśmy tu wiele bardzo miłych osób, dzięki którym nasz pobyt w tym mieście był możliwy, a którzy stali się naszymi przyjaciółmi”;

uczennica kl. 8 szkoły podstawowej w Korwii Elżbieta Sadajska: „Przywitano nas w Gdańsku bardzo ciepło i oddano pod opiekę wspaniałego Człowieka Pani Bogumiły Zagłoby, która na każde nasze wezwanie była gotowa do pomocy, za co jej z całego serca dziękujemy.

A w Gdańsku było wspaniale! Zwiedziliśmy przecudną Starówkę, byliśmy w Katedrze w Oliwie, w Parku Oliwskim, w zoo, w Sopotcie i na Kaszubach. Wszystkiego nie sposób wymienić.

Ogromną atrakcją okazał się Park Wodny, gdzie były zjeżdżalnie, jakuzzi, dzika rzeka, wodospady, czyli wspaniała aqualandia.

Ten bajeczny tydzień minął nam bardzo szybko i nadszedł czas

wyjazdu z przeuroczego Gdańska od tak serdecznych ludzi. Niestety, wszystko ma swój koniec...”

Gdańsk naprawdę ma magiczną siłę i potrafi natchnąć do twórczości, czego potwierdzeniem jest wiersz Wiktorii Głuszczyk, uczennicy klasy 12 ze Szkoły Średniej im. Jana Pawła II w Wilnie, napisany w drodze powrotnej:

GDAŃSK

Gdańsk...  
gotyk jego gmachów,  
gwiazdzista, piękna noc,  
uliczki, kamieniczki,  
co kryją legendy moc...  
Żuraw w niebo wpatrzony  
czuwa nad miastem cichutko,  
woda z fontanny Neptuna  
pryska na twarz nam leciutko.  
Wszystko jest niby bliskie  
i już poznane doszczętnie,  
mijając te same miejsca  
wzrok kierujemy namiętny.  
420-ścią schodków  
na Mariacką Wieżę,  
pod płaszczem błękitu  
cały w słońcu Gdańsk leży.  
Mewy — stałe mieszkanki portu  
nucą pieśni żeglarskom,  
ci zaś statkiem w dalekie kraje  
płyną po sinym morzu.  
Przyjazne mury czerwone  
ludzie, ich uśmiech, słowa,  
bratnie dusze...

A najważniejsze —  
ojczyzna nasza mowa!

Uczestnicy kursu



Wspomnienia o tym, co już było

## Rozgrzewała nas atmosfera

„Szczęśliwi ci, którzy mają w sercu muzykę i uśmiech na ustach” — słowami F. Schuberta chciałabym zacząć wspomnienia o ludziach, jacy otaczali nas w ciągu dwóch tygodni. A było to w Lublinie, w mieście ze specyficzną urodą i klimatem kulturowym. Odbywał się tam kurs tradycji i kultury z elementami tańca, zorganizowany przez Polonijne Centrum Nauczycielskie.

Uczestnicy kursu przybyli z dziewięciu krajów świata, nawet z dalekiej Kuby. Od razu wszystkich nas zabrał pod swe skrzydła opiekuńczy, troskliwy kierownik grupy Jacek Szpunar.

Rozpoczęliśmy kurs od spotkania integracyjnego, które przeprowadziła Małgorzata Małyško. Poczuliśmy się rozluźnieni, ufnie i poznaliśmy się nawzajem. Bawiliśmy się w przeróżne gry integracyjne i śpiewaliśmy piosenki. Było bardzo wesoło. Następnym punktem było zwiedzanie Starego Miasta, które rozpoczęliśmy od Placu Litewskiego, gdzie czekał na nas Józef Juszczyński, który tak pięknie i interesująco przedstawiał nam zabytki Lublina.

Zwiedziliśmy także Muzeum Wsi Lubelskiej, gdzie są pielęgnowane obyczaje i tradycje ludowe. Dzięki przekazywaniu z pokolenia na pokolenie zachowało się niepowtarzalne piękno polskiego folkloru. Dowiedzieliśmy się o tym podczas wycieczki od Marioli Tymochowicz, a później wiedzę o folklorze zgłębiliśmy na zajęciach.

W ciągu całego kursu wykorzystana była każda chwila — uczyliśmy się, zwiedzaliśmy, bawiliśmy się, tańczyliśmy. Piękno tańców narodowych tkwi w prostocie, czego może się nauczyć niemal każdy sprawny człowiek.



Uczestnicy kursu przybyli z dziewięciu krajów świata, nawet z dalekiej Kuby  
Fot. archiwum

My również ćwiczyliśmy kroki tańców narodowych pod kierunkiem Janusza Litki. Zostaliśmy podzieleni na dwie grupy taneczne — jedna grupa ćwiczyła mazura, druga — poloneza. Uczyliśmy się też tańców integracyjnych oraz regionalnych. Najbardziej spodobały się „Bambo” oraz „Walczyk lubelski”, których uczył zawsze uśmiechnięty, pełen ruchu i energii Leszek Gęca. To on razem z żoną Ewą organizowali różne imprezy okolicznościowe. Było dużo ruchu, śmiechu i radości. Nasi wykładowcy potrafili każdego rozruszyć i rozweselić.

Chcę też opowiedzieć o świecie fantazji, czyli bajki, który stworzyli małżonkowie Jadwiga i Bogdan Lipiński. W sali zabaw każdy z nas wybrał sobie rolę, która była bliska jego sercu. Budowaliśmy domek dla lalek, bawiliśmy się z piłką, tworzyliśmy pociąg.

Wieczorami muzykowaliśmy z Andrzejem Namio i Januszem Łowgminem. Poznaliśmy oraz nauczyliśmy się pięknych polskich

piosenek. Rozgrzewały nas wszystkich spotkania przy ognisku, gdzie do późna śpiewaliśmy pod akompaniament Ludwika Piłata, Leszka Gęca i niepowtarzalnego kierownika kursu Jacka Szpunara. Wiele wrażeń zostało z wyjazdów do Sułoszyna, Bochtownicy czy Kazimierza Dolnego, gdzie zachwycaliśmy się architekturą oraz Górą Trzech Krzyży. W końcu kursu w Dąbrowicy odbyła się prezentacja sceniczna na pięknie udekorowanej scenie. W kontuszach i strojach lubelskich wyszliśmy na scenę. Były to popisy mazura, poloneza, tańców regionalnych oraz tańców miejsca zamieszkania uczestników kursu.

Przeminięło, niczym z wiatrem, lecz zostało wiele w pamięci i sercach. W imieniu wszystkich uczestników składam serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania dla nas tak atrakcyjnego pobytu.

Danuta Tubis  
nauczycielka Szkoły  
Podstawowej w Magunach

Kurs metodyczny dla polonistów w Lublinie

## Każdy wyniósł coś dla siebie

W lipcu, kiedy większość pedagogów ma zarezerwowany czas na odpoczynek, 14-osobowa grupa nauczycieli języka polskiego ze szkół Wileńszczyzny miała okazję wyjazdu na kurs metodyczny do Lublina, organizowany na podstawie umowy Ministerstwa Oświaty Republiki Litewskiej z Ministrem Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej. Kierownikiem kursu było Polonijne Centrum Nauczycielskie (PCN). PCN, którego siedziby są w wielu miastach Polski, co roku przeprowadza kursy doszkalać dla nauczycieli różnych przedmiotów i kwalifikacji. Tym razem poloniści mieli okazję pogłębić swoją wiedzę w zakresie metod aktywizujących na lekcjach języka polskiego w klasach starszych.

Mimo że skwar lejący się z nieba nie sprzyjał nauce i trudno było czasem zmusić siebie do aktywności i wysiłku umysłowego, każdy z uczestników z pewnością nabył bagaż nowych wiadomości, metod oraz pomysłów na urozmaicenie i udoskonalenie edukacji uczniów w szkole. Skorzystaliśmy z całej plejady różnorodnych zajęć, dotyczących jak języka polskiego, tak też literatury, które były prowadzone przez wysokiej klasy lektorów. Kursy organizowane przez PCN są bardzo efektywne, ale też i bardzo intensywne — zajęcia odbywały się od 8.30 do późnego wieczora z krótkimi przerwami na posiłki. Oprócz kilku wykładów, na których mieliśmy okazję zapoznać się z najnowszą literaturą polską dla dorosłych, jak też dla dzieci i młodzieży, większa część zajęć prowadzona była w grupach. Tym razem to my — nauczyciele — musieliśmy wcielić się w rolę uczniów i wykonywać polecenia nauczyciela-lektora. Przekonaliśmy się, do jak ciekawych, a czasem zgoła różnych i zaskakujących rozwiązań można dojść poprzez pracę w taki sposób.

Idąc w nogę z postępem i rozwojem techniki wielu nauczycieli z pewnością wykorzystuje w większym lub mniejszym stopniu komputer na lekcjach języka polskiego. Novum dla nas była zaprezentowana na jednym z zajęć edukacja medialna za pośrednictwem elektronicznego projektu edukacyjnego — edu-ROMów. Jest to seria multimedialnych podręczników do nauczania i samodzielnego uczenia się języka polskiego, których treść jest zapisana na płytach CD-ROM. Jest to nowoczesny sposób nauczania, który może okazać się bardzo skutecznym i efektywnym, oferowany

i przekazywany bowiem materiał imponuje pod względem ilości, jak i różnorodności.

Program kursu był bardzo dobrze przygotowany, co jest dużą zasługą organizatorów, a mianowicie pani dyrektor Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie dr Joanny Wójtowicz i opiekunki grupy, pani Grażyny Wiśniewskiej. Oprócz intensywnych zajęć mieliśmy też urozmaicony czas wolny. Któż z nas nie będzie pamiętał spaceru po nocnym Lublinie śladami Józefa Czechowicza, przeplatane odczytaniem wierszy w miejscach pamiętnych i drogich poecie. Treściwe były też wycieczki po Lublinie, na Majdank, do Muzeum Zamoyskich w Kołocze oraz do Muzeum Wsi Lubelskiej, w którym zaprezentowano lekcję warsztatową „Chleb w tradycji polskiej”, na której mieliśmy okazję zapoznać się z tradycjami wypieku chleba, a także spróbować świeżo upieczonego według staropolskich przepisów pieczywa. Oprócz wycieczek odbyły się też spotkania z przedstawicielami warszawskiego i krakowskiego wydawnictwa oraz z Prezesem Fundacji Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Gońiewicza Józefem Adamskim.

Podobne kursy są organizowane dla nauczycieli z różnych państw. Tegoroczna grupa z Litwy była najliczniejsza, a byli też pedagodzy z Ukrainy, Białorusi, Anglii, Węgier, Macedonii, Rosji a nawet z jej najdalszego zakątka — Syberii. Mieliśmy więc okazję zapoznać się z metodami, jak również trudnościami, z jakimi boryka się szkolnictwo w różnych państwach. Uczestnicy wymieniali się też doświadczeniem i mogli poznać bliżej kulturę każdego państwa podczas spotkań integracyjnych.

Jestem pewna, że każdy z nas wyniósł z kursu coś dla siebie — nowe metody, nowe pomysły, nowe treści, które będziemy wykorzystywali w dalszym kształceniu uczniów. W imieniu całej grupy chciałabym podziękować pani Barbarze Kosinskiene, st. specjalistce Ministerstwa Oświaty RL za umiejętną współpracę z organizacjami edukacyjnymi Polski, dzięki której mieliśmy okazję doszkalać się i podnosić swoje kwalifikacje.

Wyjazd na szkolenia do Polski jest niezwykle atrakcyjny i cenny, szczególnie dla polonistów, którzy są swoistymi pośrednikami między Polską a Litwą, przybliżając kulturę polską i ucząc języka.

Renata Rawińska  
nauczycielka jęz. polskiego  
Szkoły Średniej  
im. J. I. Kraszewskiego

Ogłaszamy XI Turniej Jednego Wiersza o Laur Plateranki wśród uczniów szkół średnich i młodzieży polonijnej

Laureatami i finalistami naszego konkursu byli dotychczas, m. in. uczniowie ze środowisk polonijnych Litwy, Ukrainy, Estonii i Białorusi. Plon dotychczasowych turniejów — to 10 tomików poetyckich, wydanych nakładem naszego Liceum

XI Ogólnopolski Turniej Jednego Wiersza  
O Laur Plateranki — 2003

### Komunikat

Samorząd Uczniowski, klasy klasyczne autorskie i miłośnicy poezji w II Liceum Ogólnokształcącego im. Emilii Plater w Sosnowcu organizują jesienią bieżącego roku XI Turniej Jednego Wiersza "O Laur Plateranki".

Do udziału w konkursie serdecznie zapraszamy poetycko uzdolnioną młodzież ze szkół średnich (ponadgimnazjalnych) z Polski i środowisk polonijnych.

Warunkiem uczestnictwa w Turnieju jest nadesłanie trzech opatrzonech godłem egzemplarzy jednego, nigdzie dotąd nie publikowanego ani nie nagradzanego na innych konkursach wiersza (wyłącznie maszynopis lub wydruk komputerowy) w terminie do 10 października 2003 roku na adres:

II Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Plater w Sosnowcu, ul. Parkowa 1,  
41-200 SOSNOWIEC, tel. /faks (0-32) 266-45-35 lub (0-32) 294-95-97,  
z dopiskiem na kopercie "XI Laur Plateranki".

Finał i rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się 14 listopada 2003 roku o godz. 17.00 w auli szkolnej. Autorzy wierszy zakwalifikowanych do finału powiadomieni zostaną listownie. Fundatorem nagród głównych (pieniężnych) i tomiku poetyckiego, w którym tradycyjnie opublikowane zostaną nagrodzone i wyróżnione utwory, jest Wydział Kultury, Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta w Sosnowcu. Przewiduje się nagrody dodatkowe.

W komisji konkursowej zasiądą poeci, pracownicy naukowcy z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz poloniści szkolni i uczniowie.

Regulamin XI Turnieju dostępny jest w sekretariacie szkolnym lub na stronie internetowej.

Strony internetowe wraz z regulaminem i informacjami nt. "Laur Plateranki":  
www.strony.wp.pl/wp/laur-plater lub http://marcin.and.pl/laur/tomiki.php  
Informacje, pytania do organizatorów:  
adresy e-mail: laur\_2lo\_plater@wp.pl lub michalwalinski@wp.pl  
lub sekretariat szkoły tel. (0-32) 266-45-35 albo (0-32) 294-95-97

Wileńskie przedszkole „ŠYPSENA” zaprasza dzieci w wieku 2-7 lat. Są pierwsze i zerowe klasy. Odbywają się lekcje języka litewskiego i muzyki.

Adres przedszkola: ul. P. Višinskio 23 (dzielnica Subocz), tel. 2611168

Sklep „Antykwariat” skupuje stare cenne przedmioty. Rozlicza się od razu. Ceny umowne.

Sklep jest czynny w godz. 10-12 i 15-18, nieczynny — w soboty i niedziele. Adres: Vilnius, Lazdynai, ul. Architektų 19, obok sklepu „Erfurtas”. Tel. 270 63 92, 244 48 66. (Zam. 244)



## Flesch

Najbardziej  
zaawansowany  
w swej grupie



Możemy się już zapoznać z pierwszymi wynikami współpracy między Microsoftem i Motorolą. Powstały na bazie platformy Windows Mobile for Smartphone (Smartphone 2002) telefon MPx200 uważany jest za najbardziej zaawansowany w swej grupie. Pracuje on w pasmach GSM 900, 1800 i 1900 MHz, ma 200-megahercowy procesor zgodny z architekturą ARM, 32 MB pamięci RAM, 16-bitowy wyświetlacz, gniazdo słuchawkowe, port USB i podczerwieni oraz złącze kart pamięci SecureDigital/MultiMediaCard. Do komórki można także podłączyć moduł z aparatem cyfrowym. Do oprogramowania telefonu należą typowe narzędzia umożliwiające porządkowanie informacji, program aktualizujący system „przez eter”, a także Outlook, Internet Explorer, Media Player i MSN Messenger.

## Ludzie jak nietoperze

Batman byłby rad z tego wynalazku. Naukowcy z uniwersytetu w Leeds w Wielkiej Brytanii skonstruowali urządzenie naśladujące sposób, w jaki nietoperze posługują się ultradźwiękami. Wysłała ono krótkie, niesłyszalne dla człowieka impulsy, analizuje odbite echo i zamienia je na słyszalny dla ucha sygnał. Wyposażeni w echolokację ludzie - jak pokazał eksperyment - błyskawicznie się z nią oswoili i wkrótce potem byli w stanie skutecznie „polować” na wirtualne insekty bez użycia wzroku.

## Tylko osobno

Wysiłki Microsoftu, by technologia Windows Media znalazła zastosowanie w urządzeniach domowego użytku, wzbudziły zastrzeżenia Komisji Europejskiej. Uważa ona, że firma z Redmond wciąż nadużywa swej pozycji na rynku, dołączając odtwarzacz Media Player 9 do systemów Windows. W szczególności zwrócono uwagę na system Windows XP MCE (Media Center Edition), umożliwiający producentom komputerów budowanie domowych „kombajnów” multimedialnych.

Stronę przygotował  
Walenty Dunowski

## Co mówi o nas nasza podświadomość

## Język ciała we śnie

Zwijamy się w pozycji płodowej, leżymy płasko na brzuchu, układamy się w poprzek łóżka — sposób, w jaki śpimy, świadczy o naszej osobowości — twierdzi zajmujący się snem brytyjski naukowiec.

Sześć najbardziej popularnych pozycji przybieranych przez nas podczas snu oraz ich znaczenie określił prof. Chris Idzikowski, kierownik Sleep Assessment and Advisory Service oraz profesor Uniwersytetu Surrey w Anglii. Badania prowadził na dużej grupie gości hotelowych. „Jesteśmy świadomi języka ciała na jawie, po raz pierwszy jednak możemy się przekonać, co mówi o nas nasza podświadomość” — powiedział.

Przybieranie pozycji płodowej jest najbardziej popularne, lubią ją 51 procent kobiet — wynika z

badania Idzikowskiego. Ludzie śpiący w taki sposób bywają nieśmiali i wrażliwi. Tymczasem przybierający pozycję „żołnierską” — leżący płasko na plecach z rękami po bokach — są cisi i zamknięci w sobie. Leżenie na boku jak kłoda, z wyciągniętymi nogami i rękami, świadczy — według Idzikowskiego, o towarzyskiej i bezpośredniej naturze śpiocha. Jednak gdy ręce składają się jak do przytulenia, jego cechą może być podejrzliwość.

Najbardziej niezwykłą pozycją jest spanie płasko na brzuchu z rękami po bokach głowy. Układa się tak jedynie 6,5 procenta osób, najczęściej — śmiałych i towarzyskich. Ludzie skromni i dobrzy słuchacze zwykle przyjmują pozycję rozgwieżdżoną — leżą na plecach, luźno rozrzucając ręce i nogi. Badacz podkreśla, że raz przyjęty sposób spania rzadko się zmienia.

## Aby pamiętać o wszystkich kryjówkach

## Sikory nabierają rozumu jesienią



Zimą ważący tylko 12 gramów ptaszek ma szansę przeżyć dzięki wcześniej zrobionym zapasom

Fot. archiwum

Mózg sikory czarnogłowej (*Parus atricapillus*) powiększa się jesienią, by sprostać jej wzmożonej aktywności intelektualnej — informuje amerykański Lehigh University.

Każdej jesieni sikory przeszukują terytorium liczące dziesiątki kilometrów kwadratowych zbierając nasiona i gromadząc je w setkach kryjówek na ziemi i drzewach. Gdy nastanie zima, ważący tylko 12 gramów ptaszek ma szansę przeżyć dzięki wcześniej zrobionym zapasom. Aby jednak pamiętać o wszystkich kryjówkach, potrzebuje doskonałej pamięci i orientacji przestrzennej.

Colin Saldanha, profesor biologii

i anatomii z Lehigh University, zaobserwował, że jesienią w mózgu sikory powiększa swoją objętość o około 30 procent hipokamp — część odpowiedzialna za orientację przestrzenną i pamięć. Jest to możliwe dzięki powstawaniu nowych komórek nerwowych.

U ptaków śpiewających, do których należy sikorka, hipokamp jest położony tuż pod powierzchnią czaszki, podczas gdy u ssaków kryje się wewnątrz mózgu. Wiosną mózg sikory zmniejsza się. Jeśli uda się zbadać proces powiększania i kurczenia się mózgu, poznamy wpływ hormonów na jego rozwój i reorganizację.

## Kofeina lepsza niż aspiryna

## Po kawie sport nie boli

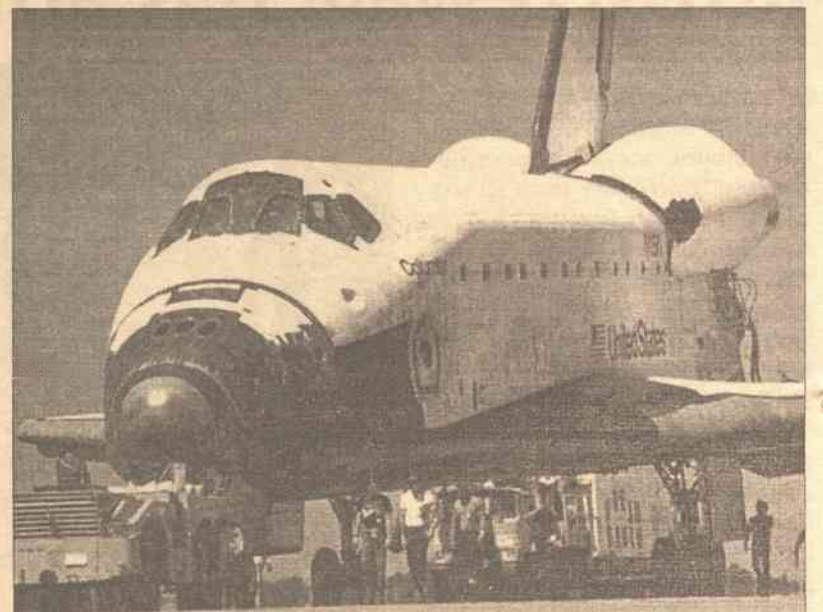
Kofeina może chronić przed bólem związanym z intensywnymi ćwiczeniami — informuje „Journal of Pain”. Naukowcy z University of Georgia badali ból mięśni związany z wysiłkiem fizycznym.

Wcześniej ustalili, że aspiryna, często stosowana w leczeniu bólów mięśniowych, nie zmniejsza bólu związanego z forsownymi ćwiczeniami fizycznymi. Natomiast

kofeina zapobiegła wystąpieniu bólu u osób ćwiczących na stacjonarnym rowerze. 16 młodych, niepalących mężczyzn pedałowało przez 2 kolejne dni — każdego po 30 minut. Intensywność ćwiczeń była taka sama pierwszego i drugiego dnia i na tyle duża, by poczuli ból w udach. Jednego dnia ćwiczący dostawali pigułkę z kofeiną, drugiego — placebo. Kofeina sprawiła, że czuli znacznie mniejszy ból.

## Ćwiczebny lot wahadłowców NASA

## Agencja zaryzykuje



Po katastrofie Columbii pierwszy lot wahadłowca będzie „lotem kontrolnym”

Fot. archiwum

Pierwszy lot wahadłowców NASA po katastrofie Columbii będzie „lotem kontrolnym”, podczas którego astronauta dokonają przeglądu statku i będą ćwiczyć techniki napraw.

Początkowo agencja zdecydowała, że polecą najmniejsza możliwa liczba astronautów i lot będzie bardzo krótki, ale później zmieniła zdanie i w końcu polecą sześciu lub siedmiu astronautów, a misja będzie miała normalną długość, czyli około tygodnia. W tym czasie astronauta dokonają pewnych napraw na

Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.

Bill Parson, nowy manager programu wahadłowców, mówi: „Zamierzamy podjąć to ryzyko, aby tam polecieć i zrobić to co trzeba zrobić, ponieważ jeśli tak się nie stanie, stacja kosmiczna może być w niebezpieczeństwie”.

Na razie nie podano dokładnej daty startu promu Atlantis. Główny nacisk podczas lotu zostanie położony na obserwację zewnętrznej części statku, do czego wykorzystane zostaną kamery oraz ćwiczenie technik naprawczych.

## Równie skuteczny jak współczesny

## Średniowieczny proch armatni

Wykorzystując średniowieczne receptury produkcji prochu armatniego można uzyskać niemal tak samo skuteczny materiał jak jego współczesny odpowiednik — informuje serwis „News in Science”.

Proch — mieszaninę siarki, węgla drzewnego i saletry — odtworzył według średniowiecznej receptury Robert Smith, kierownik Conservation at the Royal Armouries w Leeds. Surową siarkę zebrał ze wzgórz Islandii, a ze spalania olchy w odpowiedni sposób uzyskał węgiel drzewny. Trzeci składnik — saletrę, uzyskał z azotanów pochodzących z nawozu.

Następnie w laboratorium zmieszał „średniowieczny” proch w tradycyjnych drewnianych misach. Tak uzyskany materiał załadował do repliki małej, XIV-wiecznej, szwedzkiej armaty. Okazało się, że chałupniczo

wyprodukowany proch wyrzucił ołowianą kulę na odległość 945 metrów (z prędkością do 200 metrów na sekundę). Proch „współczesny” wyrzucił kulę na odległość 1100 metrów. Stara receptura zaleca, by proch „tłoczyć” — trzymać pod ciśnieniem przez co najmniej 20 godzin, najlepiej — 30.

Jednak nawet przy nieprzepisowym czasie przygotowania prochu naukowiec osiągnął zaskakujące wyniki. Smith eksperymentuje z różnymi proporcjami składników, starając się zbadać, jak średniowieczni użytkownicy mogli ulepszać proch. „W ewolucji walki zawsze pojawia się wyścig pomiędzy technikami ataku i obrony” — mówi Smith. „Wiedząc, jak skuteczna była broń, dowiemy się więcej, w jaki sposób budowano zamki, prowadzono wojny, a nawet — jak budowano statki”.

## Tunel Siloan pod lupą naukowców

## Zgodnie z biblijnym datowaniem

Ostatnie badania wykazały, że tunel Siloan w Jerozolimie, zgodnie z tym co przekazuje Biblia, został zbudowany za panowania króla Ezechiasza. O wynikach badań izraelskich uczonych informuje najnowsze „Nature”.

Tunel Siloan biegnący pod starożytną Jerozolimą, którego wiek znany był dotychczas jedynie dzięki wzmiance w Biblii, został ostatnio przebadany przez izraelskich naukowców. Badania te potwierdziły jego biblijne datowanie. Jest to pierwszy przypadek dokładnego wydatowania

metodą radiochronologiczną obiektu wymienionego na stronach Biblii.

Badania wykazały, że tunel Siloan, dostarczający wody Jerozolimie, powstał przed 700 r. p. n. e., a więc tak, jak przekazuje Biblia, za panowania króla Ezechiasza. Dotychczas na takie datowanie wskazywała jedynie inskrypcja odkryta w 1880 r. na ścianie tunelu.

Przydatność tunelu została doceńniona przez obrońców Jerozolimy obleganej w 701 r. p. n. e., niedługo po zbudowaniu tunelu, przez asyryjskie wojsko króla Sancheriba.



ME koszykarzy – triumf litewskiej szkoły koszykówki

# Turniej niespodzianek

33. finały mistrzostw Europy koszykarzy zakończone w niedzielę w Sztokholmie przeszły do historii europejskiej koszykówki jako turniej niespodzianek zarówno ze względu historyczny triumf naszych koszykarzy, ale także z powodu niepowodzeń faworytów i kryzysu koszykówki bałkańskiej.

Trzy pierwsze drużyny: Litwa, Hiszpania i Włochy wywalczyły awans do igrzysk w Atenach. Szanse na udział w turnieju olimpijskim przegrali między innymi Rosjanie, Chorwaci, aktualni wicemistrzowie olimpijscy Francuzi czy trzeci zespół MS, Niemcy. Reprezentacji Serbii i Czarnogóry (mistrz w 1989, 1991, 1995, 1997, 2001) zabrakło po raz pierwszy na medalowym podium od 1985 roku (w 1993 roku Jugosławia nie brała udziału w ME z powodu sankcji politycznych). Serbowie jako mistrzowie świata pojedają jednak w 2004 roku do Aten, obok Litwy, wicemistrza Hiszpanii, brązowych medalistów Włochów i zespołu Grecji, którego występ w drugiej decydującej o kolejności miejsc fazie ME był rozczarowaniem.

Reprezentacja Litwy, kraju niepełna czteromilionowego, nie zaliczana przed finałami do grona faworytów, nie przegrała żadnego meczu w turnieju, pokonując w drodze do złota między innymi Serbię i Czarnogórę, a w finale zdecydowanie Hiszpanię 93:84. Jest to pierwszy złoty medal litewskich koszykarzy w ME od momentu od-

zyskania niepodległości i trzeci w historii (złoto w 1937 i 1939 roku). Litwini przewyższali rywali o głowę.

Klucz do końcowego sukcesu to zespołowa gra bardzo dobrze wyszkolonych technicznie zawodników, graczy będących czołowymi postaciami w najlepszych klubach europejskich na czele z liderem i najlepszym graczem turnieju, "mózgiem" drużyny Šarūnasm Jasikevičiusem. Konsekwentna obrona strefowa i urozmaicona ofensywa naszych koszykarzy przyćmiła inne drużyny, mające w składzie nawet gwiazdy NBA. Niemcy z Dirkem Nowitzkim (Dallas Mavericks) odpadli w barażach o ćwierćfinały, Rosjanie z Andrejem Kirilenką (Utah Jazz) w ćwierćfinale, Francuzi z momentami egoistycznie grającym Tony Parkerem (San Antonio Spurs) przegrali półfinał, a także batalię o trzecie miejsce premiowane grą w Atenach.

Hiszpanie z Pau Gasolem dotarli do finału, w którym litewska drużyna była klasą dla siebie i obnażyła ich słabość.

O bezsilności Hiszpanów świadczy prowadzenie Litwy różnicą ponad 20 pkt w czwartej kwarcie i Izy Gasola (36 pkt i 12 zbiórek) — wybranego do pierwszej piątki turnieju — po końcowym gwizdku sędziów.

Radość kilkudziesięciu tysięcy litewskiej w hali Globen w Sztokholmie była wielka, bo złoto w Szwecji to pierwszy złoty medal



Prezydent Litwy Rolandas Paksas przyjął we wtorek w Pałacu Prezydenckim złotych medalistów mistrzostw Europy w koszykówce. Wszyscy mistrzowie Europy, oprócz Krzysztofa Ławrynowicza (odsadywał wyrok za gwałt), zostali nagrodzeni orderami. „Na otarcie łez” Ławrynowiczowi wręczono Puchar Prezydenta. Koszykarza tego ostatnio prześladowa pech: nie otrzymał orderu i w Kownie zgubił swój medal ME. Na szczęście "złoto" się odnalazło i podczas spotkania z prezydentem Ławrynowicz dumnie paradował z medalem. Po zakończeniu ceremonii nagradzania koszykarze wyszli na balkon przywitać się z kibicami. „Jesteście naszą siłą napędową” — wykrzyknął Saulius Štombergas, kapitan litewskiej drużyny. Sukcesy sportowe naszej reprezentacji, wspaniały doping kibiców litewskich i zaawansowane prace budowlane nowoczesnej, 10-tysięcznej hali Vilniaus Arena, to poważne argumenty za przyznaniem Litwie organizacji ME koszykarzy w 2007 roku.

Fot. ELTA

— od 1939 roku — wywalczony w mistrzowskiej imprezie. Od rozpadu ZSRR mieliśmy w dorobku tylko srebro z ME w 1995 roku i trzy udane występy w turniejach olimpijskich: w Barcelonie, Atlan-

cie i Sydney zdobyliśmy brązowe medale. Reprezentacji Polski po raz trzeci z rzędu zabrakło w finałach ME i choć nie wszystkie mecze fazy finałowej stały na wysokim poziomie (w spotkaniu

o miejsca 5-8 pomiędzy wielkimi przegranymi Rosją — Serbią i Czarnogórą więcej było przepychanek niż koszykówki) to 33. ME pokazały jak wielki dystans dzieli Polaków od najlepszych.

Nocne koszmary kibiców Panathinaikosu Ateny

## Zabawka w rękach Manchesteru

W pierwszej połowie Manchester United strzelił Panathinaikosowi Ateny cztery gole i grecki klub stanął na krawędzi kompromitacji, ale po przerwie nawałnica Czerwonych Diabłów osłabła.

„Czerwone Diabły” wygrały mecz praktycznie w ciągu dwóch minut. W 13. minucie w zamieszaniu podbramkowym piłkę do siatki rywali wepchnął francuski obrońca Mikael Silvestre a minutę później Quinton Fortune potężnym uderzeniem z kilkunastu metrów podwyższył na 2:0. Po stracie dwóch bramek Panathinaikos, który rozpoczął to spotkanie z dużym wigorem, zupełnie pozbawiony został wiary w sukces na Old Trafford.

### Koncert Anglików

Manchester sprawia wrażenie, jakby odejście Davida Beckhama i Juana Sebastiana Verona wyszło mu na dobre, bo gra szybciej, dokładniej i zdobywa więcej goli. Nie miało też większego znaczenia, że brakuje w składzie Fabiena Bartheza, Wesy Browna, Paula Scholesa i Cristiana Ronaldo. Załoga Aleksa Fergusona dała koncert, wypełnio-

ny po brzegi Old Trafford kilka razy szumiał z zachwytem, ale były powody. Na szczególne brawa zasłużyła akcja, która doprowadziła do strzelenia drugiego gola: piłka wędrowała jak po sznurku od centrum obrony do prawego skrzydła, po dośrodkowaniu Ryan Giggs odegrał do Quintona Fortune'a i ten z linii pola karnego huknął pod poprzeczkę.

### Upokorzeni Grecy

Grecy wyglądali na upokorzonych, więc po przerwie Ferguson nakazał zwolnienie tempa i wprowadził na boisko m.in. młodego pomocnika Darrena Fletchera. Wychowanek klubowej szkoły może być w przyszłości gwiazdą Manchesteru, bo niczego się nie boi, jest dobry technicznie i ładnie podaje. Greckie media występ Panathinaikosu Ateny określiły słowami: "koszmar", "wstyd", "upokorzenie". "Panathinaikos próbował grać w piłkę, ale nie widział jak ma to robić" — zauważył "SporTime". „Panathinaikos pośmiewiskiem Europy” — ocenił występ zespołu z Aten były gracz tej drużyny Aristidis Kamaras. Gazeta "To Vima" oskarżyła izraelskiego szkoleniow-

ca "Koniczynek" Itzhaka Schuma, że uczynił z tej ekipy "zabawkę w rękach Manchesteru".

Nocy z wtorku na środę nie będą miło wspominać kibice piłkarzy Panathinaikosu. Najpierw oglądali wysoką porażkę swoich pupili w wyjazdowym meczu Ligi Mistrzów z Manchesterem United 0:5, a po powrocie do kraju zostali napadnięci przez fanów Olympiakosu Pireus. W starciu kibiców obu drużyn nikt nie został ranny, żaden z uczestników zamieszek nie został aresztowany. Najbardziej ucierpiała witryna jednego z lotniskowych sklepów, w której wybito szyby.

### Dobitka "Pippo"

Zdobywca Pucharu Europy z ubiegłego sezonu AC Milan wygrał 1:0 z Ajaksem dzięki akcji Filippa Inzaghi i Andrija Szewczenki. W 67. minucie pierwszy podał do drugiego, Szewczenko strzelił, bramkarz Bogdan Lobont odbił piłkę, a na dobitkę czekał Inzaghi. To szósty gol "Pippo" w ostatnich czterech meczach, wliczając występ w reprezentacji Włoch i w lidze. Kibicom na San Siro pierwszy raz w całej okazałości

pokazał się dwudziestojednoletni brazylijski pomocnik Kaka. Popisywał się podaniami i dryblingami. Kibicom tak się one podobały, że pożegnali go owacją. W ostatniej minucie zwycięstwo Milanu zawisło na cienkim włosku, bo po rajdzie i dośrodkowaniu Hatema Trabelsiego do strzału doszedł Rafael van der Vaart. Dida cudem dosięgnął piłki.

### Real ma się dobrze

"Ole!" — taki okrzyk towarzyszył wielu akcjom Realu Madryt w meczu z Olympique Marsylia. Choć goście zdobyli pierwszego i ostatniego gola, Real miał sporą przewagę i chwilami bawił się z przeciwnikiem. David Beckham zagrał na środku pomocy, wspólnie z Estebanem Cambiasso i wypadł dobrze. Trwogę wywoływały niektóre zagrania pary środkowych obrońców, Raula Bravo i Francisco Pavona i tak pewnie będzie do końca rozgrywek. Zidane, Ronaldo, Raul i spółka będą musieli w każdym meczu strzelić więcej goli, niż zawali ich obrona.

### Kłopoty milionerów

Milionerzy z Chelsea mieli dużo kłopotów ze Spartą w Pradze, jednak pięć minut przed końcem jednego gola strzelił obrońca William Gallas. Naszpikowana gwiazdami drużyna angielska do 85. minuty nie mogła sobie poradzić z ambitnie walczącymi mistrzami Czech. Od pierwszego gwizdka sędziego uwidoczniła się przewaga gości. W siódmej minucie bliska zdobycia gola Rumun Adrian Mutu, ale jego strzał był minimalnie niecelny. Po 20 minutach gry groźnie strzelał Argentyńczyk Hernan Crespo. Tuż przed przerwą doskonałej okazji do uzyskania prowadzenia zmarnował Jaroslav Kolac, który strzelał głową po dośrodkowaniu Karela Poborsky'ego. Druga połowa także przebiegała pod dyktando podopiecznych włoskiego trenera Claudio Ranieriego, ale tylko raz udało im się pokonać bramkarza Sparty. Trener Claudio Ranieri prosi, żeby jeszcze trochę poczekać na piękną grę jego zespołu, ponieważ gwiazdorzy muszą się zrozumieć.

Na podstawie doniesień PAP i BNS stronę przygotował Walenty Dunowski



CZWARTEK 18. IX



8.00 S. „MacGyver”  
8.50 Filmy anim.  
10.20 S. „Adwokaci”  
11.10 Program dla wsi  
11.40 Nowości  
i prognozy naukowe  
12.05 Bez złości  
12.45 Nowości  
„Domu Kultury”  
13.00 Podwójna prawda  
13.55 Szukam pracy  
14.50 Nagrody filmowe 2003  
16.20 S. „Okres przemian”  
17.20 Wiadomości (ros.)  
17.30 Nasze miasteczka  
18.30 Wiadomości  
18.45 Film anim.  
19.25 Poglądy S. Bartkusa  
- magazyn publ.  
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”  
20.30 Panorama  
21.00 Klub prasowy  
22.00 Komedie  
„101 Reykjavik”  
23.00 Wiadomości  
23.05 Cd. komedii  
23.50 S. „Prokuratorzy”

2

16.25 Dokumentalistyka  
autorska  
18.00 Rosyjska ulica  
18.15 Słowo  
chrześcijanina  
18.30 Szukam pracy  
19.30 Wiadomości  
20.00 Nowości  
„Domu Kultury”  
20.15 Bez złości  
21.00 Dokumentalistyka  
światowa  
22.00 Panorama



6.35 Show rowerowy  
7.00 Filmy anim.  
8.35 S. „Nowa miłość”  
9.30 S. „Zemsta”  
10.25 Nurty  
11.15 Od... do  
12.25 Komedie  
„Niemal  
bohaterowie”  
14.00 Filmy anim.  
15.40 S. „Nowa miłość”  
16.40 S. „Wojna róż”  
17.40 S. „Zemsta”  
18.45 Wiadomości  
19.10 Wybacz  
20.10 Show rowerowy  
20.40 Narodowa  
liga muzyki  
22.00 Wiadomości  
22.35 S. „Sześć  
stóp pod ziemią”  
23.45 Ekstremalny sport  
0.10 O samochodach  
0.35 ABC zdrowia

4

7.05 S. „Adam i Ewa”  
7.55 S. „Niebezpieczne  
więzi”  
8.55 S. „Włoskie  
namiętności II”  
10.00 Magazyn  
weekendowy  
10.30 Śmietanka  
11.30 Pechowy dzień  
12.20 „...a trzeci złoty”  
13.10 S. „Włoskie  
namiętności II”  
14.15 Thriller „Twardziele”  
15.55 S. „Adam i Ewa”  
16.50 S. „Niebezpieczne  
więzi”  
17.50 S. „Włoskie

namiętności II”  
20.00 Dziś  
20.20 Pora  
zmierzchu  
- program krym.  
21.15 Melodramat psych.  
„Lolita”, USA, 1997  
23.55 Buduję dom  
0.30 Rozrywki SMS  
2.00-6.25 DW

3

6.55 Film anim.  
7.20 „J.E.S.”  
(młodość,  
energia, zdrowie)  
7.45 Reality show  
„Pomoc TV”  
8.15 Nomeda  
9.15 S. „Drogi miłości”  
10.15 Dramat „Jesteś  
moim losem”  
11.15 TV „Lietuvos rytas”  
12.15 Komedie  
„Jeszcze  
nie całowana”  
14.15 Program  
dla dzieci  
15.45 Dramat  
„Salomea”  
16.45 S. „Drogi  
miłości”  
17.45 Nomeda  
18.45 Wiadomości  
19.10 Film dok.  
20.00 Reality show  
„Pomoc TV”  
20.30 1 kontra 1  
- program publ.  
21.40 S. „Gliny”  
22.40 Wiadomości  
23.00 Liga  
mistrzów UEFA

8.00 Z Wilna  
8.20 Stolica  
8.40 Prawo i człowiek  
9.15 S. „Syrenka”  
10.00 Wiadomości  
10.30 Z Moskwy  
10.45 Olbrzymie  
gospodarstwo  
11.00 S. „Marsz Tureckiego”  
11.45 Wiadomości  
12.00 Magazyn  
„Czego chce kobieta?”  
12.45 Nowości kulturalne  
13.00 Wiadomości  
13.10 Z Moskwy  
13.25 S. „Kamińska 2”  
14.15 Krótkie spięcie  
15.00 Film dok.  
15.30 Wiadomości  
15.40 Z Moskwy  
16.00 Wiadomości  
16.10 Film fab.  
„Cudze namiętności”  
17.40 S. „Zwyczajne prawdy”  
18.30 Z Wilna  
19.00 Wiadomości  
19.30 Magazyn  
„Budownictwo”  
19.50 Lekarz domowy  
20.25 S. „Syrenka”  
21.10 S. „Marsz Tureckiego”  
22.00 Z Wilna  
22.20 Film fab.  
„Wieczorny wariant”  
23.45 Małe komedie  
23.50 Autorytet z  
Dmitrijem Kisielowem

19.00 Program  
Uniwersytetu  
Szawelskiego  
19.30 „Okraina”  
20.00 Proponujemy!  
20.05 Film anim.  
20.20 Próg  
20.50 Dla rodziny  
21.20 Ruletka

9.40 S. „Garfield i przyjaciele”  
10.05 S. „Melrose Place”  
11.35 Tangorama  
12.50 Humor  
ekstremalny  
13.10 Film przyg.  
„Człowiek-rakieta”  
15.00 Gra „Hazard SMS”  
17.00 S. „Garfield  
i przyjaciele”  
17.30 S. „Melrose Place”  
19.00 Ekstremalny sport  
19.30 Tangorama  
20.50 Ekstremalny  
humor  
21.10 S. „Trzecia planeta  
od Słońca”  
21.35 Liga mistrzów UEFA  
23.30 Znajomości SMS

7.00 Kawa czy herbata, w tym  
Wiadomości:  
7.05, 7.30, 8.00, 8.30  
9.00 Wiadomości  
9.12 Pogoda  
9.15 Woroncza 17  
9.25 „Złotopolscy”  
- telenowela  
9.45 Eurotel - magazyn  
10.00 S. anim. „Zaczarowany  
ołówki”  
10.05 Budzik  
10.35 S. anim. „W krainie  
czarnoksiężnika Oza”  
11.00 Panorama  
11.05 Plus minus  
- magazyn  
ekonomiczny  
11.30 Zielarki - reportaż  
12.00 Panorama  
12.05 Forum  
- program publ.  
12.50 Film animowany  
dla dorosłych  
13.00 Wiadomości  
13.10 „Spot” - film dok.  
14.10 Polonica: „Wyspa  
na Ptasiel” - film fab.  
16.00 Wiadomości  
16.10 Wieczór z Jagielskim  
- talk show  
16.45 Film animowany  
dla dorosłych  
17.00 „Złotopolscy”  
- telenowela  
17.25 Kullsy PRL-u  
18.00 Teleexpress  
18.15 Sportowy Express  
18.20 Gość Jedyński  
18.35 Budzik  
19.00 S. anim. „W krainie  
czarnoksiężnika Oza”  
19.25 Rewizja nadzwyczajna  
20.00 Wieści polonijne  
20.15 Dobranocka  
20.30 Wiadomości  
20.59 Sport  
21.05 Pogoda  
21.10 „Złotopolscy”  
- telenowela  
21.35 Być Polakiem  
22.05 Polonica: „Wyspa na  
Ptasiel” - dramat wojenny  
23.45 Anna Chodakowska  
na jazzowo - recital  
0.30 Panorama  
0.45 Sport-telegram  
0.48 Pogoda  
0.55 Linia specjalna  
- program publ.

## KSIĘGARNIA NA RUDNICKIEJ

zaprasza i proponuje

- 📖 słowniki
- 📖 lekturę szkolną
- 📖 podręczniki
- 📖 ściągki
- 📖 zeszyty
- 📖 opracowania tematyczne
- 📖 literaturę piękną
- 📖 książki historyczne
- 📖 literaturę dla dzieci
- 📖 towary kancelaryjne



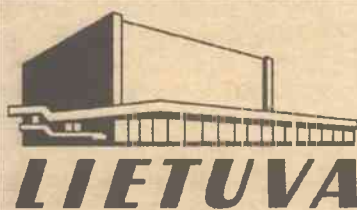
Dostarczamy każde wydanie książkowe ukazujące się w Polsce

Można tu nabyć oraz zaprenumerować "Kurier Wileński".  
Cena prenumeraty 14 Lt miesięcznie

Księgarnia przyjmuje ogłoszenia drobne do "Kuriera Wileńskiego"

Czekamy na Was: Wtorek - Piątek 10 - 19  
Sobota 10 - 17  
Niedziela 10-15

Rūdninkų 20, Vilnius, tel. 61 02 66, p. el. lenbor@one.lt



ul. Pylimo 17

Repertuar  
na 18 września

WIELKA SALA

„Terminator 3: odrodzenie  
maszyn” — 12, 14-18.09 — godz.  
13.00, 19.15; 13.09 — godz. 13.00;  
USA, fant. film akcji.

„Bruce wszechmocny” —  
godz. 11.00, 15.15, 17.15, 21.30.

SALA 88

„Moulin Rouge” — 12.09  
— godz. 14.30, 13.15.09 — godz.  
21.00; 14.16-18 — godz. 14.30,  
21.00.

„Godziny” — 12-17.09 —  
godz. 12.30, 16.45, 18.09 — godz.  
12.30.

Program filmów szwedz-  
kich:

„Hugo i Józefina” — 18.09  
— godz. 16.30.

„Tsatsiki, mama i policjant”  
— 18.09 — godz. 18.00.

„Pelédos mok-  
slai” proponuje kursy  
języków: litewskiego,  
angielskiego, niemiec-  
kiego, włoskiego, fran-  
cuskiego, hiszpańskiego,  
norweskiego.

Kursy komputerowe.  
Nasz adres: Verkių  
g. 7-23 blok (Žygio 92),  
Siaurės miestelis, Vil-  
nius, tel. 278 86 94, tel.  
kom. 8 687 20552.  
(Zam. 377)

## Gwiazdy mówią, że dziś...



**BARAN.** W miłości bez zmian, ale w pracy atrakcji  
aż nadto. Wygląda na to, że będziesz miał okazję zarobić  
dodatkowe pieniądze. Decyduj się szybko. Prawdopodobnie,  
może to być dość łatwy zarobek.

**BYK.** Jowisz zapewnia Ci mnóstwo kontaktów towarzy-  
skich i na dodatek będziesz z nich wszystkich bardzo zado-  
wolony. Niektóre mogą przelożyć się na grunt zawodowy i  
zaowocować propozycją ciekawego zajęcia.

**BLIŹNIĘTA.** W pracy zawodowej coś dziś drgnie.  
Wygląda na to, że w dobrą stronę. Śmiało możesz angażować  
się we wszelkie zadania wymagające kreatywności. Masz aż nadto  
pomysłów. Nie flirtuj tylko ze współpracownikami płci prze-  
ciwnej. Możesz przeholować.

**RAK.** Skup się dziś na sprawach, które mogą  
zadecydować o Twojej przyszłości. Także dotyczących  
osobistej sfery Twojego życia. Nie sprawi Ci to żadnych  
większych kłopotów.

**LEW.** Pierwsza część dnia zapowiada się bardziej  
aktywnie. Nie odkładaj więc żadnych obowiązków na  
później, ale realizuj je z samego rana. Czas sprzyja podpi-  
sywaniu ważnych dokumentów i umów.

**PANNA.** Skoncentruj dziś swoją uwagę na sprawach  
materiałnych i finansowych. Nadarzy się wyjątkowa oka-  
zja do zrobienia dobrego interesu. Jeśli jej nie przegapisz, to  
możesz w najbliższym czasie wiele zyskać.

**WAGA.** W dalszym ciągu Twoim największym pro-  
blemem jest teraz zdrowie. Jego pogorszenie związane jest  
nie tylko z fazą trzeciej kwadry. Przede wszystkim brakiem  
dostatecznej troski o nie.

**SKORPION.** Dzisiaj odczujesz spadek energii i pogorsze-  
nie zdrowia. Nie angażuj się więc w zadania wymagające  
nadmiernego wysiłku. Zaplanuj dobrze swoje obowiązki a  
ich nadmiar podziel na innych.

**STRZELEC.** Kontakty towarzyskie będą dziś ważne  
i pomocne dla wielu Twoich planów. Zwłaszcza zawodo-  
wych. Zaś Wenus wchodząca do znaku Wagi sprawi, że  
staniesz się bardziej skłonny do miłosnych uniesień. Także  
wyjątkowo wrażliwy na komplementy. Dobre towarzystwo  
będzie dla Ciebie dużym źródłem atrakcji.

**KOZIOROŻEC.** Dzień pomyślny, ale bez większych  
wpływów planetarnych. Nie licz więc na żadne szczęśliwe  
zbiegi okoliczności ani wyjątkową pomyślność w działaniu.  
Każda sprawa wymagała będzie zaangażowania i osobistej  
odpowiedzialności.

**WODNIK.** Nie spodziewaj się dziś większych osiągnięć.  
Nie najlepsze samopoczucie utrudni Ci większość działań  
i skomplikuje pewne sprawy. Możesz mieć duże problemy  
z okazywaniem uczuć i emocji. Najlepiej poczujesz się w  
zaczysu swojego pokoju.

**RYBY.** Księżyc wchodzący do znaku Bliźniąt może  
utrudniać Ci dziś działania wymagające skupienia i  
koncentracji. Prawdopodobnie też zaczniesz odczuwać  
wzmoczone dolegliwości zdrowotne. W sprawach sercowych  
możliwe napięcia i zmiany w wyrażaniu uczuć.

Poszukujemy do publikacji  
wszelkich materiałów o przed-  
wojennych hotelach, restau-  
racjach i kawiarniach, które  
znajdowały się na terenie Wilna  
i w których odbywały się pro-  
gramy rozrywkowe z udziałem  
zespołów muzycznych, piosen-  
karzy, aktorów i zespołów jaz-  
zowych. Zainteresowania nasze  
sięgają od 1918 do 1945 roku.

Zainteresowani jesteśmy  
wszelkimi dokumentami,  
zdjęciami, folderami, plakatami,  
recenzjami itd., itp.

Wiesław Żurowski  
87-100 Toruń  
ul. Elbląska 3, tel. / faks;  
(0-04856) 6483657.

Telefon kontaktowy w  
Wilnie: 238 25 14, Jadwiga  
(Zam. 383)

Litewskie Radio

zaprasza codziennie  
o godz. 17 min. 30  
do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!



## PRACA

Firma „Termoliuksas” zatrudni inżyniera-elektronika do pracy z automatyką do bram.  
Tel. (8-5) 240 43 51

Firma zatrudni pracowników oraz inżyniera-elektronika wysokiej kwalifikacji.  
Vilnius, tel. 232 93 50

Kobieta poszukuje pracy opiekunki do dziecka, przy pielęgnowaniu osoby starszej lub jako pomoc domowa.  
Tel. +370 676 12288

## SPRZEDAŻ

Sprzedam używany komplet sypialny.  
Tel. 267 56 57,  
8 613 03533

Oferuję szeroki asortyment sprzętu grzewczego. Gwarancja. Sprzedam na raty. Vilnius, Verkių 44-55, Juratė Kurmiliavičiūtė, tel. (370-5) 277 77 35.

## USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowo opracowanie.  
Tel. 8 682 40895,  
8 687 78388

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne studentom studiów zaocznych.  
Vilnius, tel. 213 80 90

Korepetycje z litewskiego. Niedrogo. Różne poziomy nauczania.  
Vilnius, tel. 8 618 24741

Pomagamy w załatwieniu wiz do Rosji, na Białoruś i Ukrainę. Bardzo niskie ceny.  
Tel. 275 38 59

Pokrywamy i ocieplamy płaskie (pokryte ruberoidem) dachy, garaże, balkony. Udzielamy gwarancji. Cena od 17 Lt za m<sup>2</sup>.

Wykonujemy inne prace budowlane.  
Tel. 243 88 04, 259 21 56, 8 614 95017

Usługi prawne w jęz. polskim firmom oraz ich rejestracja.  
Vilnius, tel. / faks 234 23 07, e-mail: jure@email.lt.

Elegancki mężczyzna złoży życzenia z okazji dnia urodzin, jubileuszu, święta. Wręczy za

Was kwiaty, prezent z uśmiechem i słowami poezji.  
Vilnius, tel. 247 09 65

## RÓŻNE

Szukam fachowca do wykopania studni.  
Tel. 8 684 66063

Wydzierżawię 23 ha ziemi w miejscowości Żalosa na 22 km w stronę Malat.  
Tel. 8 656 09630,  
8 685 87550

## Wynajem autokarów

**SOFINA**

Usługi transportowe, turystyczne

Vilnius, tel. 242 64 40 (Zam. 030)

SEJFOWE  
DRZWI

NIEDROGO ZROBIMY:  
• drzwi wejściowe  
• kraty  
• wrota garażowe

Zamówienia niepilne — ze zniżką  
Zniżki dla emerytów  
Gwarancja jakości

Kalvarijų 88, tel. (8-5) 272 103 05  
(8-5) 238 02 84 (wieczorem) (81685) 824 127

Oferujemy niedrogie i dobrej jakości Garnitury męskie  
Wszelkie drobne usługi krawieckie  
5% zniżka kuponowa  
J. Basanavičius 30, Vilnius, tel. 265 01 16.

## Litewskie Radio

zaprasza codziennie o godz. 17 min. 30 do słuchania na falach

**FM-105,1 Mhz**

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

W księgarni J. Masiulisa  
"Priė Halėš"

szeroki wybór polskiej literatury naukowej, są także literatura piękna i czasopiśma. Przyjmujemy zamówienia na książki w językach polskim, litewskim, rosyjskim, francuskim i angielskim.

Uprzejmie zapraszamy!  
Pylimo 53, Vilnius, tel. 262 45 28.  
Dokładna informacja: www.masiulis.lt

## Studio Rozwoju Umiejętności

zaprasza dzieci w wieku przedszkolnym (4-7 lat) na sobotnie lekcje plastyki i prac, muzyki i teatru, języka angielskiego oraz przygotowania do szkoły.

Adres: ul. Miglės 1 (w lokalu szkoły początkowej „Genys”), tel. 8 610 14498 (od godz. 15). (Zam. 411)

## Centrum naukowotechniczne

## "Datorija"

Organizuje poranne, dzienne i wieczorowe kursy nauczania pracy z komputerem personalnym

- Podstawy pracy z komputerem personalnym.
- Program pracy z tekstami MS Word.
- Program pracy z tablicami elektronicznymi i bazami danych MS Excel.
- Program makietowania PageMaker.
- Programy CorelDRAW, PhotoShop komputerowej grafiki i designe.
- program AutoCAD kreślenia komputerowego.

(Zam. 401)

Konstitucijos pr. 6a, pokój 108, Vilnius  
Tel/fax 272 42 14, tel. kom. 8 685 62903, email: datorija@takas.lt

## The Open University

Zaprasza do rejestrowania się na semestr jesienny na studia managerstwa wszystkich poziomów

- Podnoszenie kwalifikacji (certyfikat menedżera-profesjonalisty)
- Pozauniwersyteckie wyższe wykształcenie (dyplom specjalisty-profesjonalisty)
- MBA (dyplom magistra administracji biznesem)
- Uniwersyteckie wyższe wykształcenie (dyplomy bakałarza, specjalisty, magistra MIM LINK)

Czekają na was: odnowiony program 2003 r., dogodny sposób studiów korespondencyjnych - bez opuszczenia pracy i miejsca zamieszkania, międzynarodowy poziom nauki, pakiet materiału dydaktycznego, prestiżowe dokumenty o wykształceniu Wielkiej Brytanii.

## The Open University

Wielka Brytania

www.open.ac.uk

www.ou-link.ru

MIĘDZYNARODOWY INSTYTUT MANAGMENTU, Vilnius,  
J. Basanavičius g. 29a-40, tel. (8-5)213 33 24, 213 04 52;  
(Zam. 197) p.el.: Info@oubs; www.oubs.lt

## PRENUMERATA 2003

Wydanie codzienne  
indeks 0044

1 mies.	3 mies.
20 Lt	60 Lt

Dla inwalidów I i II grupy,  
emerytów  
indeks 0227

1 mies.	3 mies.
17 Lt	51 Lt

Wydanie magazynowe  
(24 strony) - indeks 0172

1 mies.	3 mies.
5 Lt	15 Lt

Konto bankowe:  
Bank Polska Kasa  
Opieki SA, I Oddział w Suwałkach,  
nr 12401848- 07711150 -2700-  
401112- 001-0000,  
VšĮ "Vilnijos žodis"  
z dopiskiem "prenumerata"

Konto bankowe:  
Lietuvos Žemės  
Ūkio Bankas, Naujosios Vilnios  
skyrius, b/k 260101441,  
nr 3700959,  
VšĮ "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej  
prosimy poinformować redakcję:  
faks: 260 84 45,  
e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

Wydanie codzienne w księgarniach  
"Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas"  
(Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76),  
w szkołach

- 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji  
- 13 Lt (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne - 65 PLN (1 mies.)

Wydanie magazynowe - 24 PLN (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne - 15 USD (1 mies.)

Wydanie magazynowe - 6 USD (1 mies.)

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

## OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE  
DO „KURIERA WILEŃSKIEGO”  
PRZYJMujemy TEŻ TELEFONICZNIE  
PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje:

UAB „Dešimt balų”,

Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-37 36 11 87

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

**8 900 40017**

Cena za 1 minutę **5** Lt

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału - od którego następuje odliczanie czasu w cenie 5,00 Lt za 1 minutę - trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

## KUPON

## BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)  
wydrukujemy nieodpłatnie  
(oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":  
Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia \_\_\_\_\_

telefon, (kod miasta) \_\_\_\_\_

KURIER  
WILEŃSKI

Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER  
WILEŃSKI

Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER  
WILEŃSKI

www.valsas.lt

CZY CHCIAŁBYŚ

NAUCZYĆ SIĘ TAŃCZYĆ:

WALCA, TANGO,

RUMBĘ, CHA-CHA,

SAMBĘ...

Od 27 września

**W**

## ZAPRASZAMY!

Informacja: tel. (5) 244 48 40, 8 614 99842  
Ei. p. Info@valsas.lt

STUDIO TAŃCÓW TOMASA PETREIKISA



## A PROPOS...



18-letnia Sycylijka wybrana Miss Włoch 2003 oświadczyła przed kamerami, że jest "klamczuchą i żółką". „Kiedy mówię, to krzyczę” — przyznała Francesca Chillemi, wybrana na miss przez jury pod przewodnictwem aktorki Claudii Cardinale. Matka najpiękniejszej Włoszki potwierdziła trudny charakter córki: „Jest małą żółką, ale w sumie miłą”. Zwycięzczyni konkursu ma 1.71 m, czarne włosy, brązowe oczy, waży 55 kg, i chodzi do liceum. Uwielbia sport i taniec. Jej narzeczonym jest neapolitański piłkarz z drugiej ligi Fot. EPA-ELTA

## „Bolszoj” zwolnił znaną balerinę

## Za ciężka dla partnerów

Moskiewski teatr „Bolszoj” zwolnił znaną balerinę, tłumacząc, że jest za ciężka i za wysoka dla partnerów do podnoszenia.

Anastasija Wołoczkowa — jedna z bardziej znanych rosyjskich tancerek baletu — pozostawała od jakiegoś czasu w sporze z dyrekcją teatru z powodu nowego kontraktu. Kontrakt chciano jej przedłużyć jedynie do końca tego roku, tłumacząc to, jak mówiono, „będącą nie do przyjęcia dla baletnicy formą fizyczną”. Kontrakt ten Wo-

łoczkowa nazwała „wypowiedzeniem”.

„Ci, którzy próbują dodać mi 10 czy 20 cm i dyskutują o moich wymiarach, powinni pamiętać, że wielkość tancerki nie mierzy się w ten sposób” — powiedziała Wołoczkowa, która dla niewprawnego oka pozostaje wciąż smukłą.

Sama jednak przyznaje, że nie wyobraża sobie życia bez lodów. Niestety dyrekcja teatru uznała, że może sobie wyobrazić życie bez Wołoczkowej. (PAP)

## Bezpodstawnie pogryzł przechodnia

## Pies zwolniony ze służby

Pies policyjny z regionu Bazylii został zwolniony ze skutkiem natychmiastowym za bezpodstawnie pogryzienie przechodnia w trakcie policyjnej interwencji.

Policjanci, którzy otrzymali zawiadomienie o włamaniu, wysłali sześciolatniego wilczura do pomieszczeń sklepowych w celu wytopienia ewentualnego złodzieja. Policja podejrzewała, że złodziej

może nadal znajdować się na terenie budynku. Po przeszukaniu sklepu, pies wybiegł na ulicę i bez żadnego powodu rzucił się na 20-letniego mężczyznę, który przyglądał się policyjnej akcji. Pogryziony przechodzień został przewieziony do szpitala.

Wilczur, który współpracował z policją od 4 lat, został natychmiast i definitywnie zwolniony ze służby. (onet.pl)

## Co na to sąd?

## „Państwo to ja”

Pewien mężczyzna z Illinois oskarżony o napaść na policjanta twierdzi, że nie można wytoczyć mu procesu, ponieważ jest „niepodległym państwem”.

Curtis Johnson z Cary wdał się w utarczkę słowną, a następnie zaatakował policjanta na światłach stopu. Johnson twierdzi, że nie jest

obywatelem USA, lecz odrębnym państwem. Powiedział, że nie może pozostawać pod jurysdykcją prokuratora, ponieważ posiada dyplomatyczny immunitet, który nadało mu państwo, czyli on sam.

Na razie nie wiadomo, co sąd na te rewelacje, termin rozprawy wyznaczono na 7 października. (wp.pl)

## Uśmiechnij się



W armii rosyjskiej postanowiono wprowadzić zmiany:  
— Teraz będziecie — mówi dowódca — zmieniać codzienne koszule. Tak jak w armii amerykańskiej.  
— No to trzeba będzie ustalać kto z kim.

\*\*\*

Początkujący myśliwy przed swoim pierwszym polowaniem pyta gajowego:  
— Dlaczego naszych naganiaczy nie ma tak długo?  
— Żegnają się ze swoimi rodzinami.

## Emily przyczyną boomu demograficznego

## "Ogroomna" wyspa Pitcairn

Przyjście na świat jednego dziecka może oznaczać boom demograficzny. Doświadczyla tego wyspa Pitcairn na południowym krańcu Pacyfiku.

31-letnia Nadine Christian, żona Randalla, powiła tam córkę, Emily Rose. Były to pierwsze od 17 lat narodziny dziecka na wyspie, która, według danych z lipca br., liczyła 47 mieszkańców. W okresie demograficznego wyżu w latach 30. ubiegłego stulecia, Pitcairn zamieszkiwały 233 osoby. Nowa obywatelka wyspy jest potomkiem, w dziwnym pokoleniu, angielskiego żeglarza Fletchera Christiana. Przeszedł on do historii jako przywódca głośnego buntu w 1789 r. na brytyj-

skim statku „Bounty”. W 1790 r. zbuntowana załoga, wraz z porwanymi Tahitankami dotarła do bezludnej wówczas wyspy — leżącej w połowie drogi między Nową Zelandią i Peru — i tam się osiedliła. Po wielu perturbacjach, w 1893 r. na Pitcairn powstał pierwszy lokalny rząd. Od 1898 r. wyspa pozostaje pod jurysdykcją brytyjską.

Licząca 1,6 km szerokości i 3,2 km długości wyspa jest administrowana przez W. Brytanię z oddalonej o 5.300 km placówki dyplomatycznej w Nowej Zelandii. Od 2000 r. Pitcairn ma też własną domenę internetową — pn, co uczczono wydaniem specjalnego, okrągłego znaczka pocztowego. (PAP)

## Włoscy naukowcy biją na alarm

## Wenecja zniknie pod wodą?

W Wenecji za niecałe sto lat poziom wód tak się podniesie, że prawdopodobnie nie da się tam mieszkać — przestrzegają naukowcy. Specjaliści postanowili ratować kurczące miasto i w tym celu spotkali w Cambridge.

Jeszcze w latach 50. w Wenecji mieszkało 150 tys. ludzi. Teraz miasto liczy zaledwie 58 tys. mieszkańców. Słynny plac Świętego Marka jest obecnie zalewany przez wodę

ponad sto razy w ciągu roku. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu woda wdzierała się na jego teren najwyższej dziesięć razy rocznie. Poziom wód w całym mieście w ciągu ostatniego stulecia wzrósł aż o 23 centymetry. „Możemy co rok wydawać ogromne pieniądze na odnowę zabytkowych budowli w Wenecji, tylko co z tego, skoro nasze prawnuki nie będą już ich oglądać” — mówią włoscy naukowcy. (interia.pl)

## Goryl albinos żegna się ze światem

## Ma prawo do "godnej śmierci"

Pracownicy ogrodu zoologicznego w Barcelonie zapraszają zwiedzających do złożenia ostatniej wizyty "Śnieżynce" (Copito de Nieve), choremu na raka skóry gorylowi albinosowi, żyjącemu w zoo od 1966 roku.

Czarniak rozwinął się u goryla, którego wiek szacuje się na 38 do 40 lat, w 2001 roku. Lekarze uznali jednak, że operacja nie jest możliwa, bo niepotrzebna i zbyt bolesna dla zwierzęcia. Małpa dostaje jed-

nak antybiotyki i antydepresory. Jordi Portabella, dyrektor ogrodu, oświadczył, że goryl będzie żył najwyższej tygodnie, ewentualnie miesiące.

"Nikt nie będzie na siłę przedłużał jego życia, ponieważ ma prawo do "godnej śmierci" — dodał. Na razie goryl albinos nadal opiekuje się na wybiegu swoimi dwiema córkami, Machi i Virunga, oraz trzema wnuczkami, Nima, Batangą i Mayaną. (onet.pl)

## Młodzi ludzie pomocni w schwytaniu kieszonkowców

## Zyskali uznanie policji

Jak w najlepszym kryminale, dziewczyna i trzech chłopców przyczyniło się do aresztowania w Stutensee, w Badenii-Wirtembergu, dwóch kieszonkowców, czym zyskali sobie wielkie uznanie policji.

Młodzi ludzie w wieku od 15 do 16 lat zauważyli na przystanku, jak dwóch mężczyzn ukradło portfel z kieszeni 87-letniego emeryta.

Dziewczyna natychmiast zaopiekowała się ofiarą, jeden z chłopców pobiegł na policję, a dwóch pozostałych zaczęło śledzić złodziei. Na bieżąco informowali policję przez telefon komórkowy o ich miejscu pobytu. Dzięki nim policja złapała kieszonkowców i odzyskała portfel. (PAP) Opr. W. D.

**LUBLIN 3**

**NOWE MIKROAUTOBUSY**

JUŻ OD 39122 zł (z PVM)

Generalny przedstawiciel na Litwie UAB „KLION”

(Zam. 333) Vilnius, Birbynių 4 A, tel./fax 5 261 83 85

## Pogoda

Jeszcze cieplej



Z nadejściem weekendu ociepli się jeszcze bardziej.

Dzisiaj bez deszczu, rano lokalne mgły, w dzień 17-22 stopnie.

W piątek raczej bez deszczu. Temperatura w nocy 9-14, w dzień 19-24 stopnie.

## Kalendarium

- \* Czwartek (18. IX) jest 261 dniem 2003 roku. Do końca roku pozostało 104 dni.
- \* Znak Zodiaku — Panna.
- \* Imieniny: Arny, Józefa, Stanisława.
- \* Wschód Słońca — 6.56, zachód — 19.29. Długość dnia — 12 godz. 33 min.
- \* Księżyc. Ostatnia kwadra — od godz. 21. 04.

## Kurs walut

Bank Litewski  
Oficjalny kurs  
na 18 września 2003 r.

## Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty	Lt/za jedn. walut.
UE euro	3,4528
Dolar USD	3,0640
Dolar australijski	2,0352
1000 rubli białoruskich	1,4549
Dolar kanadyjski	2,2407
Frank szwajcarski	2,2114
Korona czeska	0,1050
Korona duńska	0,4648
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,9018
100 forintów węgierskich	1,3548
100 jenów japońskich	2,6259
Łat łotewski	5,3825
Korona norweska	0,4175
Złoty polski	0,7756
Rubel rosyjski	0,0998
Korona szwedzka	0,3776
1 mln lir tureckich	2,2308
Griwna ukraińska	0,5744
10 tys. lei rumuńskich	0,9091

## DODATKI KRAWIECKIE

Największy wybór oraz ceny o jakich marzysz

ZAPRASZAMY

„Siuvimo reikmenų pasaulis”

Vilnius, Vytenio 42 a (wejście z ul. Naugarduko)  
tel. +370 5 239 14 39

Firma „Adams”  
Plastikowe okna i drzwi  
\* Eurostandard  
\* Profil-Aluplast  
\* Leasing (Hansa bankas — LTB)

Savanorių pr. 197, Vilnius,  
tel. 238 8773, 238 87 75, 8  
676 37565

(Zam 369)